

D 2384 E – 1,50€ – SIJEČANJ-VELJAČA/JANUAR-FEBRUAR 2007 – BR./NR. 1-2 (271)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

S Hrvatima u Berlinu

Naslovnica:

S nastupa zbora „Berlinski mališana“ na misi polnoćni u HKM Berlin; snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Marija Lovrić
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jožo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Zadnja stranica:

Motiv s trga ispred crkve
sv. Dionizija u Kelkheimu;
snimio: A. Polegubić

AKTUALNO

ZAGREB

Susret predstavnika dušobrižništva za strance NJBK-e

Primanjem kod zagrebačkog nadbiskupa i predsjednika HBK kardinala Josipa Bozanića i svečanom misom u zagrebačkoj prvostolnici završilo je u četvrtak 25. siječnja godišnje zasjedanje odgovornih za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u Njemačkoj. Na misi koju je predvodio predsjednik Komisije za selilaštvo Njemačke biskupske konferencije (NJBK) pomoćni biskup Münstera dr. Josef Voß koncelebirao je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj Javier-Francisco Lozano. Više od četrdeset biskupijskih povjerenika za pastoral stranaca, predstavnika jezičnih zajednica – delegata i koordinatora – te drugih djelatnika uključenih u crkvenu skrb za strance, dva je prethodna dana u hotelu „Phoenix“ u Sessvetskim Selima razmatralo o gorućim pitanjima s kojima se susreće pastoral stranaca u kontekstu promjena u njemačkome društvu i u Crkvi, a dobar dio izlaganja bio je posvećen i upoznavanju zemlje koja je pružila domaćinstvo susretu. Naime, Hrvatska je, nakon Poljske i Slovenije, treća zemlja u

kojoj je održan godišnji skup izvan Njemačke, a prva izvan Europske unije. Susretu u Zagrebu nazočili su i pomoćni frajburški biskup i povjerenik za strance Rainer Klug, njegov kölnski kolega po službi dr. Reiner Koch, apostolski vizitator za kaldejce (katolike) u Europi irački biskup Philip Najin te nacionalni direktor za strance Njemačke biskupske konferencije mons. Wolfgang Miehe. Zasjedanje u Hrvatskoj održano je na poziv i u suorganizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta, u čije su ime u Zagrebu bili nazočni delegat za Hrvate o. Josip Bebić i Ana Drežnjak. U radu skupa sudjelovali su i predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, dubrovački biskup Želimir Puljić i ravnatelj hrvatske inozemne pastve vlč. Ante Kutleša.

Iznimno zanimanje za Crkvu u Hrvatskoj pokazali su gosti iz Njemačke i svijeta – jer prisutni delegati i koordinatori zastupali su narode iz svih dijelova svijeta – na primanju kod kardinala Bozanića. „Hrvatska sudbina slična je sudbini lijepe žene. Ili je vole, ili je mrze“, rekao je u svojem izlaganju, protkanome bogatim povijesnim i osobnim sjećanjima i dobrom dozom humora, dr. Otto von Habsburg, koji je posjetio skup u srijedu 24. siječnja. Kao bivši europarlamentarac, istaknuo je kako se nada da će Božje ime ipak ući u ustav EU. Pozvao je prisutne i Crkvu u Njemačkoj da se zauzmu za ta dva cilja: Božje ime u ustavu i Hrvatsku u EU. U utorak 23. siječnja popodne okupljene je nakratko posjetio vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić. Zbog drugih obveza nije se mogao duže zadržati, a izlaganje o političkim i pastoralnim izazovima Crkve u BiH održao je pomoćni vrhbosanski biskup Pero Sudar.

U raspravi o aktualnim problemima pastoralu stranaca, sudionici su dodirnuti teme kao što su skrb o imigrantima koji u novije vrijeme dolaze iz dijelova svijeta te nemaju svoje jezične zajednice u Njemačkoj, slučajevi istupanja iz Katoličke Crkve, religioznost imigranata i sl. Posebno je do izražaja došlo pitanje integracije nacionalnih misija u mjesnu (njemačku) Crkvu. S osobitim zanimanjem prisutni su pratili svjedočanstvo biskupa Najina o patnjama kroz koje prolaze irački kaldejski katolici. Zadnjega dana zasjedanja, u četvrtak 25. siječnja, goste je primio i počastio ručkom zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, a nakon toga su razgledali zagrebačke znamenitosti. Nakon mise u zagrebačkoj prvostolnici svi su se prisutni okupili oko groba bl. Alojzija Stepinca. O blaženiku i nekim pojedinostima iz procesa beatifikacije, kao i o zagrebačkoj katedrali gostima iz Njemačke govorio je rektor katedrale i voditelj Stepinčeve kauze dr. Juraj Batelja.

Tekst i snimka: O. N.

U OVOM BROJU

● SUSRETI

Božić s
Hrvatima u
Berlinu

str.

8

● BIBLIJA I BIOETIKA: T. Matulić

Bog i
bioetika

str.

12

● REPORTAŽA: HKM Rüsselsheim

Misija
iznikla iz
ljubavi

str.

10

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA
93. SVJETSKI DAN SELILACA I
IZBJEGLICA

Selilačka obitelj

6-7

KNJIGA

Kompandij Katekizma Katoličke
Crkve

21

DJEČJI KUTAK

22-23

SOCIJALNI SAVJETNIK: S. Herceg
Što će biti s mirovinama?

Svi koji su rođeni do 1946. godine neće osjetiti nikakve promjene. Tek onima koji su rođeni 1947. godine povisuje se starosna dob za mirovinu za mjesec dana.

25

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Die Zeit ist ein Ge-
schenk93. Welttag der Migranten: Die Mi-
grantenfamilie

13-14

Hrvatske katoličke misije su od početka davale važnost njegovanju hrvatske folklorne baštine te su nastojale okupljati Hrvate u inozemstvu i na takav način.

Ususret 16. hrvatskom folklornom festivalu

U subotu 17. veljače u Heusenstammu kod Offenbacha održat će se 16. po redu hrvatski folklorni festival u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta. Na festivalu će nastupiti folklorne skupine iz hrvatskih katoličkih misija, zajednica ili župa s područja Njemačke.

Cesto je isticano kako je njegovanje folkloru jedan od uspješnijih načina očuvanja nacionalne, kulturne i vjerske baštine. Poznato je također da je hrvatski narod jedan od najsililačkih naroda u svijetu. Uzroci su političko-gospodarske, ali isto tako i geografsko-povijesne naravi. Gotovo da i nema danas države u kojoj ne žive Hrvati. Kako bi u novim životnim uvjetima u zemljama useljenja sačuvali svoju nacionalnu i vjersku pripadnost, negovali su u pjesmama i plesovima svoje drevne običaje. Vjerovali su da je to izvrstan način kako bi svojoj djeci prenijeli ljubav i osjećaj pripadnosti prema svom narodu.

Hrvatske katoličke misije su od početka svoga djelovanja davale važnost njegovanju hrvatske folklorne baštine te su nastojale okupljati Hrvate u inozemstvu i na takav način. Zasižno njegovanje folklorne baštine u misijama ne smije biti na prvom mjestu, ali je važno okupljanje i na takvoj razini. Desetljećima je zamjetno da se na one koji se u misiji okupljaju u folkloru, može računati i na svim drugim područjima, poglavito u pastoralu. Stoga su odgovorni u hrvatskim misijama nerijetko angažirali istaknute hrvatske poznavatelje folklorne baštine koji su trajno ili povremeno folklor u hrvatskim misijama nastojali podići na veću razinu. Tako se radi i danas. Stoga je hvala vrijedno da je Hrvatski dušobrižnički ured postavio s organiziranjem folklornih festivala. Na taj se način želi sve ono domovinsko folklorno blago otrgnuti od zaborava te posvjedočiti mladima da se mogu ponositi baštinom svojih očeva i djedova.

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Vrijeme je dar

Drage sestre i braćo! Cijenjene čitateljice i čitatelji!

Za nama je ostala još jedna godina. Postali smo stariji, iskusniji i zreliji. Prolaznost nas usmjerava k vječnosti, prema konačnoj odluci i potpunom opredjeljenju za Boga. Zahvalimo mu na svemu čime nas je obdario kroz proteklu godinu, na njegovu milosrđu i milostima. Krista Gospodina molimo da nas očisti, opravda i otkupi pred svojim nebeskim Ocem za sve ono što nam savjest predbacuje.

Kraj svake građanske godine okrunjen je blagdanom Isusova rođenja, Božićem. Dobro je biti toga svjestan. Milost su-hodanja s Kristom i njegovom Majkom kroz dane sedmice i godine izvor je snage i nadahnuća za život i rad.

Svaki novi početak u sebi sadrži i sasvim konkretne odluke što se želi i što ne želi u nekom razdoblju. Ne sumnjam da već ostvarujemo ono što smo na početku ove godine zacrtali ostvariti do kraja godine. Koliki su među nama, međutim, donijeli odluku da moraju po-

praviti svoj život, da kao vjernici moraju biti ljubazniji, smjerniji i bolji kršćani?! Koliki su među nama odlučili se bezuvjetno staviti Bogu na raspolaganje i, bez računice, biti oruđem njegove milosti.

Onaj tko iskusi Božju ljubav ne može biti spokojan. Onaj tko povjeruje Bogu, poslušajući njegov glas, prihvati njegov poziv, taj ne može više živjeti za sebe. On je uvijek na putu davanja, darivanja i stvaranja dobrih djela. Bog ima potrebu darovati se ljudima, jer „... ni Sina svoga ne poštediti!“ Na poseban se način daruje i na poseban je način bliz onima koji u nj polažu svoju nadu. Oni se neće postidjeti nikada. Zbog takvih sunce svakog dana izlazi i nad dobrima i nad zlima.

Koračajući vremenom omeđenim blagdanom Marije Bogorodice i blagdanom Božića, odnosno živeći ovu godinu Gospodnju 2007., usrdno molimo Svevišnjega za blagoslov i sami drugima budimo njegov blagoslov.

Fra Josip Bebić

Progon kršćana i smrt „oca beskućnika“

Prema predviđanjima ove će godine u svijetu, u različitim okolnostima i društvenim okruženjima, progone trpjeti 250 milijuna kršćana.

Prema kršćani po cijelome svijetu nastoje pomoći drugima, drugi ne pomažu uvijek njima. Dapače, često ih se, u nedemokratskim i diktatorskim zemljama, progoni samo zbog vjere. Hoće li bolje biti u ovoj 2007. godini? Prema statističkim predviđanjima organizacije „Release International“ iz Velike Britanije – neće. Prema podacima te organizacije ove će godine u svijetu, u različitim okolnostima i društvenim okruženjima, progone trpjeti 250 milijuna kršćana. Organizacija, koja prati slučajeve vjerskih progona, ističe da s posebnom pozornošću valja gledati na islamske zemlje, gdje se progoni ubrzano povećavaju. Razlozi su različiti, ali je izluka uvijek ista: „Kršćanski zapad“ napao je neke muslimanske zemlje, poput Afganistana i Iraka. A to uopće nije točno. No, tko u današnjem svijetu još mari za točnost, objektivnost, za dobro „razlučivanje“, da bi se moglo – „dobro podučavati“?

Uz „islamska područja“, „Release International“ navodi da će do progona kršćana dolaziti i dalje na onim područjima gdje vladaju komunisti, gdje su većina hindusi ili budisti koji prema kršćanima pokazuju svoju netoleranciju. Zabrinjavajuća je činjenica što niti vlade umjerenih muslimanskih zemalja često ne uspijevaju zaštititi prava kršćanske manjine. Nasilje koje se vrši nad kršćanima je različito: plijene se (zapravo otimaju) njihova dobra, prisilno ih se „obraćati“, uhićuje i zatvara, izlaže torturama i nasilju, a nerijetka su smaknuća kao i pustošenja crkava i bogoslužnih prostora.

Šutnja oko Saudijske Arabije

Najviše nasilja i zlorababa, kao i kršenja prava na vjersku slobodu, zabilježeno je u Saudijskoj Arabiji koja čuva povijesna islamska mjesta Meku i Medinu. Kao što je poznato, ta se zemlja smatra „wahabitskim područjem“ i ne dopušta postojanje nijedne druge religije na svome području. Ako se koji musliman obrati na kršćanstvo, proglašava ga se „krivim“ i osuđuje. Može dobiti smrtnu kaznu zbog otpadništva od islama. Onaj tko

pak muslimana privede Kristu može završiti u zatvoru, biva izložen progonu ili pak – smaknuću. Oko te zemlje u svjetskim razmjerima, čini se „postoji urota šutnje“. Tako tvrdi ravnatelj „Release Internationala“ Ri Andy Dipper. Razlog koji navodi je jednostavan, doduše, ali zato nije manje sramotan: šuti se „vjerojatno zato što zapad želi njihovu naftu i novac. No, riječ je o vladi koja primjenjuje kaznu smrti za svoje građane koji ne žele drugo nego slobodu izbora vlastite vjere. S jedne strane Saudijski zabranjuju svu kršćansku literaturu, dok s druge strane troše milijarde dolara svake godine na širenje islama u cijelome svijetu.“ Kako prenosi list „Christian Today“, u svijetu je sve teže nadzirati napade na kršćane, posebno nakon terorističkoga napada 11. rujna 2001. i američkoga „odgovora“ u borbi protiv terorizma. Jednako tako, velik je broj islamskih zemalja u kojima fundamentalisti zahtijevaju uvođenje islamskoga – šerijatskoga – zakona, a on je prava opasnost za kršćane.

Premинуo otac beskućnika i div velikodušnosti

I dok s jedne strane u mnogim zemljama svijeta kršćane progone, krše im vjersku slobodu i ne daju im javno djelovati, Francuska oplakuje svoga velikoga sina, „oca beskućnika“, kapucina Abbe Pierra. Taj poznati Francuz, jedan od najpopularnijih u povijesti te europske države, preminuo je u ponedjeljak ujutro, 22. siječnja, u dobi od 94 godine u pariškoj bolnici Val-de-Grace. O njegovoj je smrti javnost izvijestila zajednica Emaus koju je osnovao. Abbe Pierre od pedesetih je godina prošloga stoljeća poznat kao najveći borac protiv društvene odbačenosti i marginalizacije u Francuskoj.

Generalni tajnik Francuske biskupske konferencije Stanislas Lalanne toga je kapucina nazvao „hodočasnikom obespravljenih i borcem za dostojanstvo svih ljudi“. Zdravlje pokojnoga Abbea Pierra već je godinama bilo narušeno. Pred kraj života nije se pojavljivao u javnosti, jer je, kako je govorio, „jako umoran“. No,

i dalje je tražio da ga obavještavaju o aktualnim društvenim zbivanjima. Rođen je kao Henri Antoine Grues godine 1912. u Lyonu. Zajedno sa zajednicom Emaus koju je osnovao, postao je utočište beskućnika. Njegova prihvatilišta za beskućnike danas su prava mreža, razgranata po cijeloj Francuskoj, a pokret Emaus djeluje u više od 30 zemalja svijeta. U Drugome svjetskom ratu taj je kapucin bio u službi otpora nacistima, te je djelovao protiv njemačke vojne okupacije Francuske. U to je doba i dobio tajno ime – Abbe Pierre – po kojemu je postao poznat kasnije. Nakon rata, Abbe Pierre je do 1951. bio u francuskom parlamentu, a dvije godine ranije – 1949. – osnovao je zajednicu Emaus. Zajednica se posvetila radu s najsiromašnijima. Četiri godine kasnije otvorio je utočište za beskućnike. Borio se za izgradnju novih stanova, a francuska ga je javnost u tome pratila. Na srcu su mu sve godine bili beskućnici, ali se posvetio i onima koji su, nakon odsluženja zatvorske kazne, ostali sami, prepušteni sebi i ulici; brinuo je o psihički oboljelim i o zaraženima HIV-om. Za svoje predano služenje čovjeku više je puta nagrađivan. Dva je puta predložen i bio kandidat za Nobelovu nagradu za mir. Francuski predsjednik Jacques Chirac istaknuo je da je cijela Francuska potresena njegovom smrću. U sjećanju Francuza Abbe Pierre će i dalje imati počasno mjesto borca protiv bijede, patnje i nepravde. Predsjednik francuske vlade Dominique de Villepin rekao je kako će Abbe Pierre nedostajati svim Francuzima. Toga je poznatog redovnika nazvao „čovjekom srca“ koji je svojim zauzimanjem svima pokazivao kako se može doći do odbačenih i zaboravljenih. Predsjednik francuske biskupske konferencije kardinal Jean-Pierre Ricard pokojnoga kapucina nazvao je „izvorom nade za sve nas“. Preko njega Francuzi su učili o velikodušnosti, solidarnosti i brizi za najugroženije. Taj skromni redovnik svakoga je čovjeka, bez obzira na njegov svjetonazor, podsjećao da ima obveze prema drugome čovjeku, da mora biti human.

M. K.

IZ CRKVE U DOMOVINI

Ne smije biti pasivnih u politici

Na putu prema nebeskoj domovini, živimo vrijeme putovanja unutar zemaljske domovine; u njoj ne bi trebalo biti pasivnih i ravnodušnih, jer smo svi suodgovorni za njezinu izgradnju, kazao je kardinal Bozanić na početku 47. teološko-pastoralnog tjedna u Zagrebu.

U Zagrebu je od 23. do 26. siječnja održan 47. teološko-pastoralni tjedan o temi teološko-pastoralni pristup politici. Na skupu je nazočilo više od 500 sudionika. Obratujući se nazočnima kardinal Josip Bozanić istaknuo je da se u Hrvatskoj naziru znakovi krize političko-institucionalnog sustava. O tome svjedoče i sami političari, naprimjer kad govore o pravosuđu, o korupciji, a tim redom i mi bismo mogli nastaviti s opisivanjem situacije koju doživljavamo ozbiljnom. Tu su problemi koji predugo nisu bili rješavani pa se zbraja danak prouzro-

dine i na taj način zažele jedni drugima obilje božićnog svjetla u novoj 2007. Prisutne je pozdravio i predsjednik BK BiH vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić koji je izrazio radost da se svake godine vjerno održavaju takvi susreti. „Imam dojam da sve više ratne pukotine koje su nastale uspostavljanjem ovih dviju država, a time i dviju biskupskih konferencija, sve više zacjeljuju i sve zdravija suradnja se uspostavlja i daje se jasan znak zajedništva i povezanosti. Zahvaljujem Bogu na tome, ali i vama, braćo u episkopatu, što se sve više i

novi crkvenih zajednica sastanu, porazgovaraju, da čuju jedni druge i da zajedno mole.

Ekumenizam spaja kršćane

Središnje ekumensko slavlje u sklopu ovogodišnje molitve za jedinstvo kršćana u Zagrebu održano je u pravoslavnom hramu Preobraženja Gospodnjeg. Uz mnoštvo vjernika na molitvi su se okupili predstavnici Srpske Pravoslavne Crkve protojerej stavrofor Marinko Juretić, zagrebački pomoćni biskup Vlado Košić, predstavnik Reformirane kršćanske Crkve pastor Branimir Bučanović, Makedonske Pravoslavne Crkve o. Kirko Velinski, Evanđeoske pentekostne Crkve pastor Daniel Berković, u ime Saveza baptističkih Crkava u RH Željko Mraz, predsjedatelj Ekumenskoga koordinacijskog odbora Crkava u Hrvatskoj dr. Jure Zečević i rektor svetišta Majke Božje Bistričke vlč. Zlatko Koren.

U prigodi 200. obljetnice kanonizacije sv. Anđele Merici, utemeljiteljice družbe sv. Uršule, priređen je program posvećen duhovnosti i karizmu Anđele Merici (1474.–1540.). Program, održan u uršulinskoj crkvi Rođenja Isusova uoči ovojednog blagdana sv. Anđele obuhvaćao je mjuzikl, svjedočenja Anđelinih prijateljica i predstavljanje zbirke pjesama. Sve je pozdravila voditeljica programa s. Bogoljuba Cifrek, koja je kroz duhovno promišljanje „Anđela – biće odnosa“ podsjetila na neke temeljne misli sv. Anđele, koja je imala jednak odnos prema Bogu, izvoru života, kao i prema svim ljudima.

Na blagdan sv. Sebastijana i Fabijana, zaštitnika Gacke doline i suzaštitnika Otočca medalja grada Otočca dodijeljena je svećeniku Peji Ivkiću. Medalju je dobio „zbog nesebičnog osobnog angažmana na duhovnoj obnovi i na obnovi i izgradnji crkava i sakralnih objekata stradalih u Domovinskom ratu“. Priznanje je uručeno na 15. obljetnicu rada vlč. Ivkića u župama Sincu, Čanku, Ramljanima i Vrhovinama.

A.O.

Snimio: M. Sokol

Ovogodišnji 47. teološko-pastoralni tjedan u Zagrebu okupio je brojne sudionike

čen negativnim nasljeđem komunističkoga totalitarizma. „U društvu u kojemu živimo pozvani smo promicati opće dobro koje je zadatak politike. Na putu prema nebeskoj domovini, živimo vrijeme putovanja unutar zemaljske domovine; u njoj ne bi trebalo biti pasivnih i ravnodušnih, jer smo svi suodgovorni za njezinu izgradnju“, kazao je kardinal Bozanić.

Zacjeljuju ratne rane

Nadbiskupi i biskupi iz Hrvatske i iz Bosne i Hercegovine sastali su se na tradicionalnom zajedničkom, devetom zasjedanju koje se svake godine naizmjenice održava u Hrvatskoj odnosno BiH. Predsjednik HBK zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić je istaknuo kako je to prilika da biskupi na početku ove nove go-

jači znak pokazuje a time se i daje ohrabrenje nama koji proživljavamo svoje vrijeme iskušenja, ali i šanse svjedočiti vjernost Bogu, Crkvi i svome hrvatskom narodu“, rekao je kardinal Puljić dodavši kako nije „lako naći moguća rješenja, a još ih je teže provesti u takvom zamršenom stanju kada je u pitanju naša situacija i inozemna pastva kao i trendovi integracija u zapadnim zemljama“.

Središnje ekumensko bogoslužje s predstavnicima Crkava i crkvenih zajednica grada Osijeka predvodio je 21. siječnja đakovački i srijemski biskup dr. Marin Srakić u kapucinskoj crkvi Sv. Jakova. Ovogodišnji ekumenski susret, koji u osječkoj kapucinskoj crkvi nastavlja tradiciju ekumenskih okupljanja događa se već 86 godina. Biskup Srakić je kazao da je molitvena osmina prigoda da se čla-

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA 93. SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA

Selilačka obitelj

Prigodom Svjetskog dana selilaca i izbjeglica, gledajući Svetu obitelj iz Nazareta, pralik svih obitelji, htio bih vas pozvati na razmišljanje o položaju selilaličke obitelji. Evangelist Matej piše kako je, nedugo nakon Isusova rođenja, Josip bio prisiljen noću poći u Egipat, vodeći sa sobom Dijete i njegovu Majku, kako bi izbjegli Herodov progon (usp. Mt 2,13–15). Tumačeći taj evangeoski odlomak, moj časni prethodnik, sluga Božji papa Pio XII., napisao je 1952: „Nazaretska obitelj u progonstvu, Isus, Marija i Josip iseljenici u Egiptu, gdje su se sklonili kako bi izbjegli bijes bezbožnoga kralja, uzor su, primjer i potpora svim iseljenicima i putnicima svakog doba, svake zemlje, svim iseljenicima u kojem god položaju se nalazili, koji su – natjerani progonstvom ili potrebom – prisiljeni napustiti domovinu, svoje najdraže, rodbinu, drage prijatelje, te se zaputiti u stranu zemlju.“

U drami Nazaretske obitelji, prisiljene na progonstvo u Egiptu, naziremo bolan položaj svih selilaca, posebice prognanika, iseljenika, evakuiranih osoba, izbjeglica, prognjenih. Naziremo teškoće svake selilačke obitelji, neugode, poniženja, oskudice i krhkost milijuna i milijuna selilaca, izbjeglica i prognanika. Nazaretska obitelj odražava sliku Boga čuvanu u srcu svake ljudske obitelji, pa i kad je izobličena i oslabljena iseljeništvom.

Integracija obitelji useljenika

Tema Svjetskoga dana selilaca i izbjeglica „Selilačka obitelj“ nastavlja teme iz 1980., 1986. i 1993. godine, te nastoji dodatno istaknuti zauzetost Crkve u korist ne samo pojedinog selioca nego i u korist njegove obitelji, koja je mjesto i izvor kulture života i čimbenik vrijednosne integracije. Tolike su teškoće s kojima se susreće obitelj selilaca.

Međusobna udaljenost njezinih članova i nemogućnost ponovnog združivanja često su prigoda za kidanje izvornih veza. Uspostavljaju se novi odnosi i rađaju novi osjećaji, zaboravlja se prošlost i vlastite obveze koje su na teškom ispitu udaljenosti i samoće. Ne osigura li se useljeničkoj obitelji stvarna mogućnost uključivanja i sudionništva u novoj sredini, teško se može misliti o nekom njezinom skladnom razvoju. Međunarodna konvencija o zaštiti prava svih strana radnika

Crkva ohrabruje ratificiranje međunarodnih pravnih instrumenata koji nastoje braniti prava selilaca, prognanika i njihovih obitelji, te kroz razne ustanove i udruge nudi usluge zastupanja, što postaje sve potrebnije.

i članova njihovih obitelji, koja je stupila na snagu 1. srpnja 2003., nastoji štiti strane radnike i radnice i članove njihovih obitelji. U njoj je prepoznata vrijednost obitelji i u onome što se odnosi na iseljeničstvo, koje je postalo već strukturalna pojava u našim društvima. Crkva ohrabruje ratificiranje međunarodnih pravnih instrumenata koji nastoje braniti prava selilaca, prognanika i njihovih obitelji, te kroz razne ustanove i udruge nudi usluge zastupanja, što postaje sve potrebnije.

U tu su svrhu otvoreni centri za savjetovanje selilaca, domovi za njihovu prihvata, uredi za pomaganje osobama i obiteljima, a oživljene su i druge inicijative da bi se odgovorilo na rastuće potrebe na tom području. Uvelike se već radi na integraciji obitelji useljenika, premda ostaje još mnogo što treba učiniti. Postoje stvarne teško-

će povezane s određenim „mehanizmima obrane“ prvog naraštaja useljenika, koji bi mogli izgraditi zapreke daljnjem dozrijevanju mladih drugog naraštaja. Stoga postaje potrebno urediti zakonske, pravne i društvene uvjete za olakšanje takve integracije. U posljednje je vrijeme porastao broj žena koje napuštaju svoju zemlju podrijetla u potrazi za boljim životnim uvjetima ili u nadi da će imati bolje izgleda profesionalnog napretka. Nije, međutim, mali broj žena koje završe kao žrtve trgovine ljudima i prostitucije. Radi ponovnog združivanja obitelji socijalne radnice, osobito redovnice, mogu pružiti dragocjene i sve potrebne usluge posredovanja.

Pozornost prognanicima i studentima

U vezi s temom integracije useljeničkih obitelji osjećam dužnost skrenuti pozornost na obitelji prognanika čiji se položaj, čini se, pogoršao u odnosu na prošlost, upravo koliko je do ponovnog združivanja obitelji. U logo-

U drami Nazaretske obitelji, prisiljene na progonstvo u Egiptu, naziremo bolan položaj svih selilaca, posebice prognanika, iseljenika, evakuiranih osoba, izbjeglica, prognjenih. Naziremo teškoće svake selilačke obitelji, neugode, poniženja, oskudice i krhkost milijuna i milijuna selilaca, izbjeglica i prognanika. Nazaretska obitelj odražava sliku Boga čuvanu u srcu svake ljudske obitelji, pa i kad je izobličena i oslabljena iseljeništvom.

rima koji su njima namijenjeni, uz teškoće logističkog tipa te one osobne, povezane uz traume i stres zbog tragičnih iskustava, pribraja se ponekad čak i opasnost uključivanja žena i djece u seksualno izrabljivanje, kao način preživljavanja. U tim je slučajevima potrebna pozorna pastoralna prisutnost koja će, osim pomoći koja će vidati duševne rane, ponuditi i potporu kršćanske zajednice koja mora biti u stanju pokazati kulturu poštovanja ljubavi i otkriti njezinu istinsku vrijednost. Potrebno je ohrabriti ►

PAPIN NAGOVOR UZ MOLITVU ANDEO GOSPODNI U NEDJELJU 14. SIJEČNJA 2007.

Stvarnost selilaštva – veliki potencijal za napredak čovječanstva

Draga braćo i sestre!

Ove se nedjelje obilježava Svjetski dan selilaca i izbjeglica. Tom sam prigodom svim ljudima dobre volje, a naročito kršćanskim zajednicama, uputio posebnu poruku posvećenu selilačkoj obitelji. Možemo upraviti pogled prema svetoj nazaretskoj Obitelji, toj slici svih obitelji, jer ona odražava sliku Božju koja se čuva u srcu svake ljudske obitelji, pa i kad je oslabljena i ponekad izobličena životnim kušnjama. Evanđelist Matej pripovijeda da je, ubrzo nakon Isusova rođenja, Josip bio prisiljen poci za Egipat vodeći sa sobom Dijete i njegovu Majku, da bi izbjegli Herodovo progonstvo (usp. Mt 2,13–15).

U drami nazaretske Obitelji naziremo bolno stanje takih selilaca, osobito izbjeglica, raseljenih, evakuiranih, prognanih i otjeranih. Prepoznamo, osobito, teškoće selilačke obitelji kao takve: neugodnosti, poniženja, oskudice i krhkost.

Zapravo, fenomen ljudske pokretljivosti vrlo je širok i raznolik. Prema posljednjim procjenama Ujedinjenih naroda, selioci iz ekonomskih razloga danas broje oko 200 milijuna, oko 9 milijuna prognanici, a oko 2 milijuna studenti u inozemstvu. Ovom velikom broju braće i sestara moramo pribrojiti i one koji su unutar svoje zemlje evakuirani ili čiji položaj nije reguliran, vodeći računa o tome da svatko od njih, na ovaj ili onaj način, pripada nekoj obitelji. Važno je stoga štiti selioce i njihove obitelji pomoću posebnih zakonodavnih, pravnih i administrativnih sredstava, te putem mreže službi, mjesta razgovora, struktura socijalne i pastoralne skrbi. Želja mi je da se što prije postigne uravnoteženo vođenje migracijskih valova i ljudskog selilaštva općenito, što bi bilo na korist čitave ljudske obitelji, počevši od konkretnih mjera koje će omogućiti uređenu migraciju i ponovno ujedinjenje obitelji, s osobitom pozornošću na žene i maloljetnike. Doista, i na širokom polju

međunarodnog selilaštva ljudska osoba mora uvijek biti stavljena u središte pozornosti. Samo poštovanje ljudskog dostojanstva svih selilaca, s jedne strane, i priznavanje vrijednosti društva koje ih prihvaća, od strane selilaca, omogućuju ispravnu integraciju tih obitelji u društvene, ekonomske i političke sustave zemalja koje ih prihvaćaju.

Dragi prijatelji, stvarnost selilaštva ne smije se nikada promatrati kao neki problem, nego ponajprije kao veliki potencijal za napredak čovječanstva. A osobiti je potencijal obitelj selilaca, ukoliko je poštovana kao takva, ukoliko ne mora podnositi nepopravljiva razdiranja, nego može ostati zajedno ili se ponovno okupiti i tako vršiti svoje poslanje da bude kolijevka života i prvo mjesto primanja i odgoja ljudske osobe. Molimo to zajedno Gospodina, po zagovoru Blažene Djevice Marije i svete Franciske Ksaver Cabrini, zaštitnice selilaca.

IKA

► one koji su iznutra slomljeni kako bi vratili povjerenje u sebe. Potrebno je nastojati oko jamčenja prava i dostojanstva obitelji te osigurati obiteljima boravište prikladno njihovim potrebama. Od prognanika se, pak, traži da gaje otvoren i pozitivan odnos prema društvu koje ih prihvaća, zadržavajući djelatnu spremnost za mogućnost sudjelovanja u zajedničkoj izgradnji nove integrirane zajednice koja će biti zajednički dom svima. Među useljenicima postoji i kategorija o kojoj se valja na poseban način brinuti: to su studenti iz drugih zemalja koji su daleko od svojih domova, bez

dostatnog poznavanja jezika, ponekad i bez prijateljtava i s financijski nedovoljnim stipendijama. Njihov položaj postaje još teži kad je riječ o oženjenim studentima. Kroz svoje ustanove Crkva nastoji tim mladim studentima olakšati nedostatak obiteljske potpore te im pomaže oko integracije u gradovima koji ih prihvaćaju, stavljajući ih u kontakt s obiteljima spremnim da ih prime i pomažući im u međusobnom upoznavanju. Kao što sam već jednom drugom prigodom rekao, izlaženje ususret stranim studentima važno je područje pastoralnoga djelovanja. Doista, mladi koji napuštaju svoju zemlju

radi studija idu ususret nemalim problemima, a posebice ulaze u opasnost da dođu u krizu identiteta (Osservatore romano, 15. prosinca 2005).

Draga braćo i sestre, neka Svjetski dan selilaca i izbjeglica bude dobra prilika crkvenim zajednicama i jav-

nom mnijenju da postanu još osjetljiviji za potrebe i probleme, kao i za pozitivne mogućnosti selilačkih obitelji. Na osobiti način upravljam svoje misli svima koji su izravno uključeni u široku pojavu selilaštva te onima koji svoje pastoralne sile ulažu u službu selilaca. Riječ apostola Pavla: „caritas Christi urget nos – Ljubav nas Kristova obuzima“ (2 Kor 5, 14), neka ih potakne

Među useljenicima postoji i kategorija o kojoj se valja na poseban način brinuti: to su studenti iz drugih zemalja koji su daleko od svojih domova, bez dostatnog poznavanja jezika, ponekad i bez prijateljtava i s financijski nedovoljnim stipendijama. Njihov položaj postaje još teži kad je riječ o oženjenim studentima.

na samodarivanje, u prvom redu braći i sestrama koji su u potrebi. Uz ove misli, na sve zazivam božansku pomoć i svima s ljubavlju udjeljujem poseban apostolski blagoslov.

Prema: Glas Koncila, br. 52–53, 2006., str. 5.

HKM BERLIN

Božić s Hrvatima u Berlinu

Hrvati katolici nastanjeni u glavnom gradu Njemačke i njegovoj okolici svečano su proslavili Božić i božićne blagdane. Misna slavlja služena su u crkvi sv. Sebastijana, u blizini koje je i misijsko središte (Feldstr. 4, 13355 Berlin, tel. 030 2 61 15 40), te u crkvama sv. Bonifacija u četvrti Kreuzberg i u crkvi sv. Marije u četvrti Spandau. Mise polnoćke su služene u 18 sati za djecu i u 23.30 za odrasle vjernike. U bogatom programu, poglavito na dječjoj misi polnoćki, sudjelovali su brojni vjernici. U toj je prigodi izveden igrokaz kojem je sudjelovao dječji zbor „Berlinski mališani“, skupina mladih iz FRAME, potvrđenici, ministranti i zbor mladih. Na polnoćkama je sudjelovalo oko 3.500 Hrvata. Inače na području misije živi od 11 do 15 tisuća Hrvata. Na sam Božić misna slavlja služena su u 11.30 u crkvi sv. Sebastijana, u 13 sati u crkvi sv. Bonifacija i u 10 sati u crkvi sv. Marije. U spomenutim se crkvama služe nedjeljna misna slavlja za Hrvate u Berlinu. U crkvi sv. Sebastijana se svakoga dana misno slavlje služi u 18.30 sati. Prije mise moli se krunica i večernja.

Odnedavno u novim prostorijama

Misiju danas vodi fra Petar Čirko uz pomoć dušobrižnika fra Radoslava Tolića i fra Mate Pude. Svi su oni članovi Franjevačke provincije Presveto Otkupitelja sa sjedištem u Splitu.

I prije službenog osnutka misije povremeno su mise za Hrvate u Berlinu predvodili hrvatski svećenici. Među

Voditelj misije i župnik njemačke župe sv. Sebastijana fra Petar Čirko

prvima povremeno ih je okupljao o. Bernard Dukić od 1968. Prvim je dušobrižnikom 1969. godine imenovan fra Anđelko Validžić i od tada započinje redovito pastoralno djelovanje među Hrvatima u Berlinu. Misijsku crkvu sv. Klementa i pastoralne prostorije u Stresemannstr. 66, bivši isusovački samostan, predao je Hrvatima 1973. tadašnji berlinski nadbiskup Alfred Bengsch. Od Božića 2005. misna slavlja za Hrvate služe se u crkvi sv. Sebastijana u sklopu koje su i misijske prostorije, a voditelj

HKM Berlin fra Petar Čirko ujedno je i župnik te njemačke župe koja broji 2800 vjernika.

Veliki doprinos vjernika

Hrvati nekoliko puta godišnje zajedno s njemačkim vjernicima sudjeluju u zajedničkom misnom slavlju. Tijelovska procesija se nedavno počela održavati izvan crkvenih prostora, a uz Nijemce, sudjeluju i brojni Hrvati.

U misiji je veoma aktivno pastoralno vijeće koje broji 14 članova. Predsjednica je Marija Kolak. Sastaju

Dječja folklorna skupina

Vjernici u crkvi sv. Sebastijana

se 6–7 puta godišnje. Ranije su u misiji djelovale redovnice kao pastoralne suradnice, tajnica i spremačice. Danas to nije moguće, pa je rad misijskog vijeća od velike koristi. Članovi vijeća su veoma aktivni i djeluju kao dragovoljci. Od vjernika valja posebno istaknuti Janju Tadin koja u misiji dragovoljno radi kao tajnica. Anica Krstanović je zadužena za Međunarodnu krunicu. Ove je godine organizirana treća po redu. Valja ujedno podsjetiti kako se u misiji svakoga mjeseca organizira dječja krunica. Janja Tadić i Anica Krstanović pomažu i pri vođenju župnoga

Detalj s prigodnog božićnog igrokaza na polnočki u crkvi sv. Sebastijana

vjeronauka za predškolski uzrast i prvi razred. Pri misiji je vrlo aktivna tehnička služba, a onaj na koga se pritom uvijek može računati jest Marko Ljubić. Stipe Milanović je voditelj ministrantske skupine koja broji oko 33 člana. Sastaju se jednom dvomjesečno. Pero Marić je voditelj čitača, kojih je oko 25 svih uzrasta. Mirjana Begić i Neda

Folklorna skupina mladih često izvodi „Eru“

Grubišić su voditeljice triju skupina folklor. Dječja skupina broji 60 članova, srednja 50 i mlada ili velika oko 25 članova. U misiji djeluje i mješoviti zbor u kojem je od 45 do 50 članova. Nastupaju u tri crkve u kojima se služe mise na hrvatskom jeziku. Vodi ga fra Petar Čirko uz pratnju na orguljama Suzane Smolković i Ante i Vesne Bagarić. Kata Galić, Snježana Vrdoljak, Tomo Budimir i Zlatko Marić zaduženi su za uređenje crkava u kojima se slave mise na hrvatskom jeziku. Pomažu i kao dragovoljni sakristani i slično.

Nastup „Berlinskih mališana“ pred 2000 bankara

„Berlinski mališani“ pred 2000 bankara

U misiji je i zbor mladih kojega također vodi o. Čirko, a broji oko 30 članova. Dječji zbor „Berlinski mališani“ broji oko 50 članova. Zbor je osnovan 2005. Vodi ga o. Čirko. Pjevanje zbora na orguljama prati Marija Kolak, Ivica Kukavica prati na gitari, a Dubravka Križić ma klarinetu. Uz brojne nastupe zbora, posebno valja istaknuti onaj pred 2000 bankara u povodu 60. obljetnice osnutka Berlinske narodne banke, u siječnju prošle godine. Tu je i skupina FRA-

Voditelj misije i njemački župnik

Vjeronaučna pouka se u misiji drži od predškolske do odrasle dobi, a također i za mlade. Na vjeronauku je oko 380 vjeroučenika. Fra Radoslav i fra Mate posebno su aktivni u držanju vjeronauka, pripravi djece i mladih za sakramente te drugim oblicima pastoralne.

Hrvatska misija u Berlinu je posebna i po tome što je njezin voditelj fra Petar Čirko ujedno i njemački župnik. „Mislim da je ovo jedini model koji će biti primjenjiv u budućnosti. To temeljim na brojnim susretima s predstavnicima njemačke Crkve. Stoga je potrebno pripremati hrvatske dušobrižnike za to novo vrijeme i nove prilike. Ovom prigodom pozivam sve u našoj misiji da više sudjeluju u misijskim aktivnostima i neka svatko prema svojim darovima učini nešto vrijedno za ovu našu zajednicu“, kazao je o. Čirko.

Koliko i odgovorni u Crkvi s poštovanjem gledaju na duhovno-kulturni život Hrvata u Berlinu, svjedoči i prigodno sudjelovanje u misijskim aktivnostima berlinskog nadbiskupa kardinala Georga Sterzinskya, apostolskog nuncija Erwina Josefa Endera i pomoćnog berlinskog biskupa Wolfganga Weidera.

Adolf Polegubić

Snimke: A. Polegubić i arhiv misije

Vjernici u crkvi sv. Bonifacija

HKM RÜSSELSHEIM

Misija iznikla iz ljubavi

|| Hrvatska katolička misija Rüsselsheim osnovana je 1986., a broji više od 1500 vjernika. ||

Hrvatska katolička misija Rüsselsheim (Im Kleinen Ramsee 21, tel. 061 42 12270; fax. 061 42 8 12 53) osnovana je 1986., a broji više od 1500 vjernika.

Misija je osnovana za pok. fra Tihamira Grgata. Nakon njega voditelj misije je bio fra Milan Lapić, a od 2000. godine do danas misiju vodi fra Berislav Nikić. Svi su oni članovi Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Prije samostalnog djelovanja misija je bila u sklopu HKM Mainz. U kasnijem vremenu je veliki broj Hrvata pronašao posao u Rüsselsheimu, tako da se osjetila potreba za osnivanjem misije. U misiji se okupljaju vjernici iz Rüsselsheima i šire, a jedan ih broj dolazi i s obližnjeg područja biskupije Limburg.

U misiji od početka kao pastoralne suradnice djeluju redovnice Bosansko-hrvatske provincije. Dosad su djelovale s. Dionizija Tomas, s. Donata Jelec, s. Ambrozija Bernatović, s. Mirjam Kolar, a danas kao pastoralna suradnica djeluje s. Estera Marijić.

Pastoralne aktivnosti

Nedjeljna misna slavlja slave se u crkvi Presvetoga Trojstva u Rüsselsheim-Haslochu u 10.30 sati te u crkvi sv. Marka u Kelsterbachu u 12.30 sati. U Kelsterbachu i okolici živi veći broj Hrvata koji su zaposlenje pronašli u obližnjoj frankfurtskoj zračnoj luci. Tijekom

Biskup
Mainza
kardinal
Karl
Lehmann
(u sredini)
zajedno s
voditeljem
misije fra
Berislavom
Nikićem i
s. Esterom
Marijić

godine svakog utorka se u misijskoj dvorani u Rüsselsheimu moli krunica i slavi sv. misa. U korizmi prije mise se upriličuje pobožnost križnog puta, a tijekom godine se upriličuje i pobožnost 13 utoraka u čast sv. Ante. Već tri godine svakog petka je u područnoj crkvi Isausova Uskrsnuća u Rüsselsheimu sat klanjanja pred Presvetim. Vjernici iz misije su dosad sudjelovali na svim regionalnim marijanskim hodočašćima, a redovito se odazivaju i na hodočašće u Lurd. Misija već dvadeset godina organizira hodočašće u biskupijsko marijansko hodočašće u Maria Einsiedel i to prve nedjelje nakon blagdana Rođenja Blažene Djevice Marije.

Dosad su sudjelovali na svim Bilijskim olimpijadama koje uspješno priređuje Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta, a također i svim smotarama zborova djece i mladih iz HKM u Njemačkoj.

Misija veće proslave organizira za poklade, Majčin dan, Dan hrvatske državnosti i Nikolinjsko-božićnu proslavu. Vjernici iz misije sudjeluju i u gradskim aktivnostima s pripadnicima drugih naroda na Brunnenfestu i Gewobaufestu. S. Estera zajedno sa ženama organizira molitvene postove za ozdravljenje bolesnih članova zajednice ili njima poznatih. Za s. Esteru, s obzirom na sve što čini u misiji, može se reći da je ispružena ruka sv. Nikole putnika, koja obilazi bolesnike po bolnicama, a ako je potrebno i kuha im u župnom stanu i nosi hranu u bolnice ili nakon izlaska iz bolnice u njihove domove. Ona je najbolja i najpobožnija časna sestra u Europi, istaknuo je o. Nikić, dodavši kako je sretan zajedno s vjernicima što imaju takvu časnu koja živi svoju vjeru u konkretnom karitativnom smislu. I vjernici su puni lijepih riječi za s. Esteru.

Vjernici za vrijeme mise u crkvi Presvetoga Trojstva u Rüsselsheim-Haslochu

Misijska dvorana u službi vjernicima

U župnoj se dvorani održava vjeronauk za vjeroučenike od 1. do 9. razreda. Tu se uvijek bava i folklor i ples te se održavaju susreti Hrvatskoga svjetskog kongresa. Vjernici dvoranu često koriste i za proslave rođendana, imendana i drugih obiteljskih svečanosti. Tu se također održavaju i sastanci misijskog vijeća. Na čelu vijeća je Bosiljko Dizdar, a članovi su Josip Jurišić, Ivo Zebo, Ljubica Sutton, Marija Andrijević, Zdravko Škledar i Marko Džomba. Članovi vijeća, sastaju se povremeno, a zajedno sa s. Esterom organiziraju prired-

be i druge proslave u misiji. Posebnost te misije čini i to što ne naplaćuje ulaznice za priredbe. Troškovi se pokrivaju od prodane jela i pića. „Članovi vijeća rade precizno i marljivo i zahvalan sam svima na svemu što su učinili u posljednje četiri godine“, kazao je s ponosom o. Nikić. U misiji djeluju dvije folklorne skupine. U jednoj se okupljaju djeca, a u drugoj odrasli. Vježbaju uporno i s ljubavlju, a vodi ih Ivica Kolar.

Župnikovo spisateljsko ostvarenje

Fra Berislav je u misiji od 2000. godine. Unatoč svojoj bolesti, ne pre-

Fra Berislav s dijelom ministrantske skupine

Djeca i mladi zajedno sa župnikom za vrijeme molitve Očenaša

daje se. Od tada je objavio četiri knjige: „Hrvatska katolička misija u Rüsselsheimu“, u povodu 15. obljetnice osnutka, 2002.; „Moje godine u Baškoj Vodi“, 2003.; „Sažeci dokumenta župe Baška Voda“, 2005. i „Otkinuto od zaborava“, u povodu 40. obljetnice fra Berislavova svećeničkog ređenja, 2006.

Fra Berislav koji povremeno surađuje u brojim crkvenim listovima, među kojima i u „Živoj zajednici“, prethodno je objavio još tri knjige: „Monografija HKM Wuppertal“, „Monografija HKM Bonn“ i „Trnoviti vijenac“ – knjiga obreda Velikoga tjedna u Baškoj vodi.

Očuvanje vjere u hrvatskom narodu

Na pitanje što ga je najviše radovalo u životu, kazao je: „Najdraže mi

je da sam s Božjom pomoći i uz pomoć mojih prijatelja sagradio najveću crkvu između Splita i Dubrovnika dimenzija 13x30 m u Promajni kod Baške Vode, koja je posvećena Svim Svetima. Zajedno s crkvom, koja može primiti 600 ljudi, sagrađena je i župna kuća. Također sam za vrijeme svoga svećeničkog života poslao više mladića u sjemenište. Za vrijeme Domovinskog rata nabavio sam 30 bolničkih automobila i darovao ih hrvatskom narodu u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini“, kazao je fra Berislav. Osvrćući se na sadašnjost i budućnost misije, kazao je: „Ova će misija sa-

mostalno djelovati u današnjem smislu sve dok mi moje zdravstveno stanje bude dopuštalo nesmetano vršenje pastoralnih dužnosti. Zbog sve manjeg broja svećenika u našoj Provinciji, ali i sve manjeg broja vjernika u misiji, po svojoj prilici će se u budućnosti pastoralna skrb za vjernike s područja današnje misije vršiti iz HKM Mainz, kako je bilo u početku. Zahvaljujem Bogu i odgovornima u Biskupiji Mainz za duhovnu skrb vjernika drugih materinskih jezika, koji su ovdje našli mjesto svoga privremenog boravka, za sve što su učinili da se sačuva vjera u hrvatskom narodu i drugim narodima. Zahvaljujem i svim našim ljudima koji su nosili teret ove zajednice. Sve što je nastalo kao veliko, plod je ljubavi koja se potvrđuje u žrtvi“, istaknuo je voditelj misije fra Berislav Nikić.

Adolf Polegubić
Snimke: A. Polegubić i
arhiv HKM Rüsselsheim

Vjernici za vrijeme mise u crkvi sv. Marka u Kelsterbachu

Piše:
Tonči
Matulić

BIBLIJA I BIOETIKA

Bog i bioetika

Kršćanski odgovori na vrijednosna pitanja koja nastaju na polju bioetike, bitno ovise o snazi osobne vjere kršćanskih pojedinaca.

Gdje je Bog? Pitanje koje su do u ne tako davnju prošlost postavljala mala djeca iz svoje nevine djetinje znatiželje, u suvremenoj se kulturi otkriva ključnim pitanjem odraslih ljudi. Suvremeni prosvjetiteljski tip čovjeka smatra samoga sebe zrelim i odraslim subjektom. To uglavnom podrazumijeva razvijenu svijest o slobodi od bilo kakvog izvanjskog autoriteta. Takva svijest se oslanja, štoviše, svakodnevno se hrani navodnim dokazima protiv religioznih praznovjerja i iracionalne vjere u onostranost. Religija i vjera su dominirale individualnom i društvenom svijesću prije pojave prosvjetiteljskoga tipa čovjeka, a odsada ih njegova pojava treba potisnuti, suzbijati pa čak i ukinuti. U svakom slučaju, treba sve učiniti da religija i vjera ne zauzmu mjesto ključnih igrača u oblikovanju javnoga života u društvu, jer to mjesto je sada isključivo rezervirano za čovjeka oslobođenog od utjecaja bilo kakvog vanjskog autoriteta, a nadasve od utjecaja božanskog autoriteta. Naravno, božanski autoritet je u vidljivom svijetu i društvu zastupan po svojim povijesno oblikovanim religijskim i vjerskim zajednicama, pa se javne rasprave i polemike više ne vode oko pitanja o Božjoj egzistenciji ili o Božjoj biti, nego se redovito, kao u pravilu, vode oko odnosa religije i sekularne države, Crkve i autonomne politike, teologije i znanosti, a sve to u svrhu suzbijanja njihovih direktnih i neposrednih utjecaja na oblikovanje javnoga života u društvu. Taj je posao odrastao i zreo čovjek, upravo čovjek prosvjetiteljskoga tipa, rezervirao za znanost, tehniku, politiku, pravo i sociologiju, a mimo ili čak protiv religije i vjere. Protjerivanje religije i vjere iz sfere javnoga odlučivanja o bitnim uvjetima društvenoga života, kao i o temeljnim vrijednostima ljudske egzistencije, označilo je i označava protjerivanje i Boga iz javne sfere, tako da se teolog, u zagrljaju sekulariziranoga svijeta i društva, tjeskobno pita: Gdje je Bog?

Dojučerašnji odgovor na to djetinje pitanje je glasio upravo djetinje. Bog je na nebu. Pritom je taj odgovor mogao biti sve drugo doli istinit. Jer, Bog stoluje u svome nedostupnom svjetlu i veli-

čanstvu, ali to iz biblijske perspektive ni u snu ne znači da je Bog tamo negdje daleko, da je totalno odsutan, da On uopće ne mari i ne brine za svijet i ljude. Biblijski Bog je u Isusu iz Nazareta objavio intimnu bliskost i trajnu pristupnost svoje slave, svoje ljubavi i svoje blagonaklonosti prema svijetu i ljudima. Zbog toga se protjerivanje Boga iz svijeta i društva voljom i odlukom odrasloga i zreloga čovjeka otkriva i kao uzaludan posao i kao zločin protiv čovječnosti. Bog je postao čovjekom. U toj istini sadržano je ujedno istinsko značenje zrelog i odraslog čovjeka. Nažalost, pored a katkada i protiv nazočnosti religije i vjere u društvu događa se potvrđivanje društva i čovjeka bez Boga. Naglasak, stoga, nije na pitanju ima li Boga u srcima vjernika i u crkvenim liturgijskim slavljenjima, nego ima li Boga u društvenoj zbilji i u međuljudskim društvenim odnosima na svim razinama? Odgovornost kršćana je daleko veća nego je mi želimo priznati. Jer, kao što nema ni privatnoga ni javnoga Boga, tako nema ni privatne ni javne vjere. Kao što je kršćanski Bog osoban, tako je i kršćanska vjera osobna.

U igri su život i smrt

Kršćanski odgovori na vrijednosna pitanja koja nastaju na polju bioetike, a koji ujedno žele biti i postati društveno relevantni bitno ovise o snazi osobne vjere kršćanskih pojedinaca. Bioetika pokriva ono područje ljudske djelatnosti koje nas svakodnevno zapljuskuje novim valovima metafizičkih i etičkih provokacija, izazova i konflikata. U igri su život i smrt, zdravlje i bolest, rađanje i umiranje, svetost i kvaliteta života, temeljna ljudska prava i slobode, sadašnjost i budućnost. Jednom riječju, u pitanju više nije ovo ili ono u našem životu, nego je u pitanju stavljen naš ljudski identitet, a zajedno s njime i naša ljudska budućnost. Pritom ne treba zaboraviti činjenicu. To je rezultat djelatnosti odrasloga i zreloga čovjeka. Zbog toga pitanje s početka ovog natpisa po-prima dramatične naglaske. Naime, ako je mjesto Boga zauzeo odrastao i zreo čovjek, onda na kojem mjestu treba danas tražiti Boga? Ovo pitanje stoji u temeljima svih bioetičkih pitanja. Ka-

da započinje ljudski individualni život? Je li pobačaj zločin protiv nevinog ljudskog bića? U čemu se sastoji bit etičkog prigovora na račun in vitro oplodnje? Od kojeg trenutka se smije osobu smatrati mrtvom? Zašto čovjek ne bi smio sebi skratiti nepodnošljive muke i patnje pomoću eutanazije? Itd. Sva ta pitanja u suvremenom društvu izazivaju žestoke rasprave i konflikte, ali bez izgleda da će se u skoroj budućnosti postići općedruštveni konsenzus o njima. Ova procjena možda zvuči pesimistično, ali je realna i teološki razborita. Za kršćanina u postmodernim uvjetima društvenoga života glavno se pitanje, stoga, više ne tiče ni sustava, ni metafizike, ni politike, ni prava, a ni etike. Najvažnije pitanje je ono o Bogu. Gdje je Bog?

O svim segmentima ljudskoga života odlučuje se u raznim forumima koji imaju javnu odgovornost za ljudski život i njegove potrebe. Kršćansko oko zamjećuje da na mjesto odgovornosti za ljudski život nadolaze novi – sofisticirani – oblici porobljavanja čovjeka po čovjeku. Medijsko zaglupljivanje, industrijsko zagađivanje, tržišno eksploatairanje, ekonomsko iscrpljivanje, genetičko-inženjersko manipuliranje, globalističko relativiziranje, nuklearno zastrošivanje, egoističko ratovanje, migracijsko lutanje, integracijsko dodvoravanje, samo su neki počećeni fenomeni koji rastućom žestinom pritišću čovjeka i prisiljavaju ga na ustupke, popuštanja, pronevjere i izdaje onog specifično ljudskoga u njemu, a u ime neke bolje i sretnije budućnosti. Ta budućnost nikako ne dolazi. Štoviše, ona je svakodnevno za veliku većinu stanovnika našega globusa, osobito siromašnih i nerazvijenih, sve udaljenija i udaljenija. U takvim životnim uvjetima nije sramotno postaviti pitanje: Bože, gdje si? Za kršćanina je sramotno ako ga iz bilo kojeg razloga ne bi postavio. To bi bio nagovještaj izgubljene djetinje svijesti koja nastaje iz vjere u Boga Oca Gospodina našega Isusa Krista. Kršćanin, stoga, usred društva punog odraslim i zrelim ljudima svoga vremena treba ponovno naučiti postavljati djetinje pitanje: Gdje je Bog? Iz te svijesti može krenuti rasprava o rješavanju gorućih bioetičkih provokacija, izazova i konflikata. ■

Die Zeit ist ein Geschenk

„Aus seiner Fülle haben wir alle empfangen, Gnade über Gnade.“ (Joh 1, 16)

Liebe Schwestern und Brüder, verehrte Leserinnen und Leser!

Hinter uns liegt wieder ein Jahr. Wir sind an Erfahrungen reicher und vielleicht weiser geworden. Die Vergänglichkeit weist uns den Weg zur Ewigkeit, zu einer endlichen und vollkommenen Entscheidung für Gott. Danken wir Ihm für all' das, womit Er uns beschenkt hat, für Seine Güte und Gnade. Jesus Christus bitten wir darum, uns von unserer Schuld zu befreien und vor dem himmlischen Vater um Vergebung für uns zu erbitten.

Das Ende des Jahres wird immer durch die Geburt Christi – Weihnachten, gekrönt. Der Anfang des neuen Jahres ist im Zeichen der heiligen Maria – der Mutter Gottes und der Kirche. Es ist wichtig, sich dessen bewusst zu werden. Es ist eine Gnade mit Christus und mit der heiligen Maria durch Tage, Wochen und Jahre zu gehen, weil es die Quelle der Kraft und Anregung für das Leben und Arbeiten bedeutet. Den Sinn des Lebens gründen wir auf Ihm, der das „ewige Leben“ ist „...derselbe gestern, heute und in Ewigkeit“ (Heb 13,8-9) bleibt.

Nach Ihm leben wir im Lichte des Herrn, verstehen unsere Würde und Unverwechselbarkeit, und erleuchten Anderen den Weg zu diesem Sinn und entdecken die Weite der Ewigkeit.

Johannes, der Lieblingsjünger Jesus, verkündet diese Wahrheit mit den Worten: „Das wahre Licht, das jeden Menschen erleuchtet, kam in die Welt.“ (Joh 1,9). Der hl. Lukas wiederholt die gleiche Erkenntnis mit Zacharias Worten: Jesus kam „...um allen zu leuchten, die in Finsternis sitzen und im Schatten des Todes, und unsere Schritte zu lenken auf den Weg des Friedens.“ (Luk 1,79). Auf diese Weise das Leben annehmen, bedeutet das Geschenk Gottes annehmen, bedeutet sich dem Leben öffnen, bedeutet dem Leben Hoffnung schenken und bedeutet letztendlich sich für jedes Leben einsetzen. In dieser Tatsache liegt die Unwiederholbarkeit und Einzigartigkeit des Ereignisses von Bethlehem und die Kraft der Weihn-

achtsbotschaft, die an jeden Menschen gerichtet ist.

Innerhalb dieser Überlegungen versteht man als ein Geschenk die Zeit, die erfüllt werden soll mit ehrlichem, rechtschaffenem und heiligen Leben. Das ist der Grund für das Warten auf „das Erscheinen der Herrlichkeit unseres großen Gottes und unseres Retters, Jesus Christus.“ (Tit 2,13). Diese „selige Hoffnung“ erlaubt nicht das stumme Beobachten des Verfalls jahrhunderter christlicher Bemühungen. Von jedem Christen hängt ab, ob die Zukunft

ben zu verwirklichen, was wir uns am Jahresanfang vorgenommen haben und bis zum Jahresende vollbringen wollen. Wie viele unter uns allerdings haben den Vorsatz ihr Leben zu verbessern, dass sie als Gläubige freundlicher werden und bessere Christen? Wie viele unter uns haben entschieden sich Gott zu ergeben und vorbehaltlos das Werkzeug Seiner Gnade zu sein?

Das Christkind ist Herausforderung und Erleuchtung zugleich. „Denn die Gnade ist erschienen, um alle Menschen zu retten. Sie erzieht uns dazu, uns von der Gottlosigkeit und den irdischen Begierden loszusagen...“ (Tit 2,11-12). Erlauben wir dem Herrgott uns auch im neuen Jahr zu erfüllen mit Seiner in Bethlehem gezeigten und bewiesenen Güte. Diese Güte soll unsere Gedanken, unser Verhalten und unsere Beziehung zu Gott und zu den Menschen beflügeln und berühren. Mit dieser Güte erfüllen wir die Zeit und gelangen zur eigenen Ewigkeit. „Jeder Moment ist Ewigkeit“ schrieb die hl. Terese aus Lisieux.

Jener, der die Liebe Gottes erfährt, kann nicht mehr ruhig bleiben. Jener, der Gott vertraut, Seine Stimme hört, Seinem Ruf folgt, kann nicht mehr für sich allein leben. Er befindet sich stets auf dem Weg des Gebens und Schenkens, sowie dem Weg der Vollbringung guter Taten. Gott ist auf eine besondere Weise immer präsent und jedem Menschen nahe, insbesondere bei jenen, die Ihm Vertrauen und Hoffnung schenken. Gott zeigt sich uns auf eine besondere Weise, nur wir müssen Ihm unsere Herzen öffnen...

Durch die Zeit zu gehen, wie durch die Feiertage Weihnachten und der Mutter Gottes, bedeutet eigentlich das Leben im neuen Jahr 2007 innig und den Segen des Allmächtigen zu erbitten, damit wir selbst ein Segen für andere werden.

In diesem Sinne mögen Sie alle Seine Nähe erfahren, damit Seine Herrlichkeit Ihr Herz erfüllt.

P. Josip Bebić, Delegat

Bischof Dr. J. Voß, Kardinal J. Bozanić und Delegat J. Bebić (von links) an der Jahrestagung der Ausländerseelsorge der DBK vom 22. bis 26. Januar 2007 in Zagreb

der Umwelt und der zwischenmenschlichen Beziehungen besser oder schlechter wird. Im Gebet erfährt das Bewußtsein, dass wir selbst als Gläubige ein Gottesgeschenk an die Kirche und an die Gesellschaft sind, für diese Zeit, die uns die Vorsehung anvertraut hat. Das Christkind weist uns den Weg zur Erweiterung des Geistes und die Art der Verwirklichung des Königreichs Gottes, das unter uns wächst. Das Gute und Heilige bewahren, Gutes tun, sich vorbildlich verhalten, überlegt und gerecht handeln, sich selbst als Dankopfer, Sühneopfer und Vergebungsoffer darbringen – ist des Christen tägliche Pflicht.

Jeder neue Anfang beinhaltet auch ganz konkrete Entscheidungen – das Für und Wider etwas in einer bestimmten Zeitspanne. Ansonsten ist es kein Neuanfang. Ich zweifle nicht daran, dass wir bereits angefangen ha-

VATIKAN

Die Migrantenfamilie

Die Migrantenfamilie lautet das Thema, das Papst Benedikt XVI. für seine Botschaft zum 93. Welttag der Migranten ausgesucht hat, der am Sonntag, den 14. Januar stattfand. Das Thema, so der Papst „schließt an die Themen von 1980, 1986 und 1993 an und möchte noch einmal den Einsatz der Kirche nicht nur für den einzelnen Migranten, sondern auch für seine Familie, Ort und Quelle der Kultur des Lebens und Faktor zur Einbeziehung von Werten, unterstreichen“.

Zur Meditation über die Lebenssituation der Migrantenfamilie erinnert die Botschaft vor allem an die Zeit der Heiligen Familie im Exil: „Im Drama der Familie von Nazareth, die gezwungen ist nach Ägypten zu fliehen, erkennen wir die schmerzliche Lebenssituation aller Migranten, besonders der Flüchtlinge, der Verbannten, der Vertriebenen, der Asylanten, der Verfolgten. Wir erkennen die Schwierigkeiten jeder Migrantenfamilie, die Entbehnungen, die Demütigungen, die Bedrängnis und die Schwachheit von Millionen und aber Millionen Migranten, Flüchtlingen und Asylanten. Die Familie von Nazareth spiegelt das Abbild Gottes wider, das im Herzen jeder menschlichen Familie bewahrt wird, auch wenn es durch die Emigration entstellt und entkräftet worden ist.“

Der Heilige Vater erinnert insbesondere an die zahlreichen Schwierigkeiten, auf die eine Migrantenfamilie stößt, vor allem die Entfernung zwischen den Mitgliedern, die oft zu einem Bruch der ursprünglichen Bindungen führt: „Wenn man der immigrierten Familie keine wirkliche Möglichkeit zur Integration und zur Beteiligung zusichert, läßt sich für sie eine harmonische Entwicklung kaum voraussehen.“ Sodann erinnert der Papst daran, „dass durch die Internationale Konvention zum Schutz der Rechte aller Migrantenarbeiter und ihrer Familienmitglieder, die am 1. Juli 2003 in Kraft getreten ist, die Migranten- und Migrantinnen-Arbeiter sowie die Mitglieder ihrer jeweiligen Familien ge-

schützt werden sollen. ... Die Kirche unterstützt die Ratifizierung der internationalen Rechtsmittel, die darauf ausgerichtet sind, die Rechte der Migranten und der Flüchtlinge, sowie ihrer Familien zu verteidigen und bietet durch verschiedene Einrichtungen und Vereinigungen jene advocacy, die immer dringender notwendig ist.“

Doch obschon bereits viel getan wird für die Integration der Immigrantenfamilien, bleibt noch viel zu tun, weshalb gesetzgebende, rechtliche und soziale Eingriffe vorzusehen sind, um die Integration zu erleichtern „In letzter Zeit ist die Anzahl der Frauen gestiegen, die auf der Suche nach besseren Lebensbedingungen ihr Heimatland verlassen, in der Aussicht auf

„Im Drama der Familie von Nazareth, die gezwungen ist nach Ägypten zu fliehen, erkennen wir die schmerzliche Lebenssituation aller Migranten, besonders der Flüchtlinge, der Verbannten, der Vertriebenen, der Asylanten, der Verfolgten“: Botschaft des Papstes Benedikt XVI. zum 93. Welttag der Migranten.

vielsprechende berufliche Perspektiven. Nicht wenige Frauen jedoch werden Opfer des Menschenhandels und der Prostitution. Bei den Familienzusammenführungen können die Sozialarbeiterinnen und besonders die Ordensfrauen unter ihnen einen wertvollen Vermittlungsdienst leisten, der immer größere Hochachtung verdient.“

Der Papst erinnert in seiner Botschaft an die Familien der Flüchtlinge, „deren Lebensbedingungen sich im Gegensatz zu früher verschlechtert zu haben scheinen ... In den Flüchtlingslagern, in die sie eingewiesen werden, gibt es nicht nur Schwierigkeiten der Unterbringung und persönliche Schwierigkeiten, die an das Trauma und an den psychologischen Streß gebunden sind, die aus den tragischen Erfahrungen heraus entstehen, die die Flüchtlinge durchlebt haben. Daneben besteht manchmal sogar die Gefahr, daß Frauen und Kinder in den sexuellen Mißbrauch als Mechanismus des Überlebens geraten.“ Die aufmerk-

samen pastorale Präsenz der Kirche sei hier besonders wichtig, die außer dem Beistand, der den verwundeten Herzen Linderung schenken kann, Unterstützung von Seiten der christlichen Gemeinschaft bietet, die in der Lage ist, die Kultur der Achtung wiederherzustellen und den wahren Wert der Liebe wieder aufzudecken. Man müsse denjenigen, die innerlich zerstört sind, Mut machen, ihr Selbstvertrauen wiederzuerlangen. Außerdem müsse man sich dafür einsetzen, daß die Rechte und die Würde der Familien gewährleistet werden und daß ihnen eine Unterkunft zugesichert wird. „Die Flüchtlinge sind aufgerufen, eine offene und positive Haltung einzunehmen gegenüber der Gesellschaft, die sie aufnimmt, und sich aktiv zur Verfügung zu stellen bei Vorschlägen zur Beteiligung am gemeinsamen Aufbau einer integrierten Gemeinschaft, die ein 'gemeinsames Haus' aller sein soll“.

Abschließend erinnert der Papst an die Studenten aus anderen Ländern, „die weit weg sind von Zuhause, ohne ausreichende Sprachkenntnisse, manchmal ohne Freunde und nicht selten mit nur unzureichenden Stipendien. Noch schwerer wird ihre Situation, wenn es sich um verheiratete Studenten handelt“. In diesem Zusammenhang betont der Papst: „Den ausländischen Studenten zu Hilfe zu kommen, stellt für die Kirche einen wichtigen Bereich pastoraler Tätigkeit dar.“

Die Botschaft endet mit dem Wunsch, dass der Welttag der Migranten und Flüchtlinge zur nützlichen Gelegenheit werden möge, „um die kirchlichen Gemeinschaften und die öffentliche Meinung für die Nöte und Probleme ebenso wie für das positive Potential der Migrantenfamilien zu sensibilisieren“ und mit den Gedanken des Heiligen Vaters, die vor allem denjenigen gelten, „die vom weit reichenden Phänomen der Migration unmittelbar betroffen sind und zu denen, die ihre pastoralen Kräfte in den Dienst der menschlichen Mobilität stellen.“

(SL)-Fidesdienst, 15/11/2006;
www.fides.org

NAŠE ZAJEDNICE

BERLIN

Nikolinje u misiji

Nakon što su u crkvi sv. Sebastiana, sjedištu Hrvatske katoličke misije, djeca zajedno s roditeljima sudjelovala u misnom slavlju koje je 9. prosinca predvodio župnik fra Petar Ćirko, započeo je i prigodan program koji je ove godine prethodio već tradicionalnom i simboličkom susretu djece s njihovim zaštitnikom sv. Nikole. Ovogodišnji doček sv. Nikole i podjela darova djeci oplemenjen je izvrsnim Nikolinjskim igrokazom pod nazivom „Nikola tiho dolazi“. U dijalogu kroz koji se željelo pronaći pravi način da se dozove sveti Nikola, sudjelovale su djevojčice Ana Draganić i Marija Širić.

Nakon podjele darova pri kojoj se sv. Nikola susreo irazgovarao s brojnim mališanima, druženje djece i roditelja je nastavljeno u misijskoj dvorani. Uz kavu i kolače, koje su priredile vrijedne mame, mogli su se ujedno nabaviti i adventski vijenci što su ih radila djeca Hrvatske dopunske nastave i tako novčano pomoći bolesno dijete ili kupiti čestitke i dječje rukotvorine – malene anđele i pomoći nezbrinjutoj djeci u domovini.

Svi su s nestrpljenjem očekivali dolazak sv. Nikole

žić njihova djetinjstva, smjenjuju slike običaja i slavljenja Badnje večeri i Božića. „Baka“ i „djed“, a u ovom slučaju su te uloge igrale Irena Zrno i Ariana Kaurin, poučavaju djecu tijekom igrokaza, mnogim danas malo poznatim i zaboravljenim običajima. Na kraju igrokaza učitelji su male izvođače iznenadili i prigodnim darovima.

Odjeci dobrotvorne akcije

Djeca, roditelji i učitelji Hrvatske dopunske nastave su i pred kraj 2006. godine, točnije pred božićne blagdane organizirali i proveli već tradicionalnu akciju izrade i prodaje adventskih vijenaca i božićnih čestitki i ukrasa. Lijepe i zanimljive rukotvorine su prodavane ispred crkava nakon misnih slavlja. Prihodi od prodaje adventskih

mogli u liječenju našeg sina Karla Gorupa, oboljelog od akutne limfoblastične leukemije. Liječenje je dugotrajno i već je punih deset mjeseci Karlo u bolnici na Šalati u Zagrebu. Zato će nam skupljenih tristo eura jako dobro doći za potrebe Karlovog liječenja. Ponajviše se zahvaljujemo djelatnicima Hrvatske dopunske nastave u Berlinu, a posebno učiteljici Mariji Malekinušić koja je sve i inicirala. Hvala i Hrvatskoj katoličkoj misiji u Berlinu i još jednom svima koji su pomogli našem Karlu“, stoji u pismi zahvale roditelja bolesnog dječaka Karla Gorupa kojemu je upućena skromna pomoć iz Berlina.

Susret ministranata

Tridesetak malih ministranata koji svakodnevno služe kod oltara u crkvi sv. Sebastijana u Weddingu, a nedjeljom i u crkvama sv. Bonifacija u općini Kreuzberg i svete Marije u Spandau, pred blagdan krštenja Isusova 6. siječnja, okupilo se u dvorani Hrvatske katoličke misije u Berlinu na tradicionalnom godišnjem, veselom i zabavnom susretu. Sa ministrantima inače, u ime župskog vijeća redovito radi Stipo Milanović, a za ovu prigodu su od pomoći bile i mlade glazbenice Vesna Bagarić i Dubravka Križić. Susret ministranata je započeo zanimljivim kvizom i razgovorima o odgoju, radu i ponašanju pri ministriranju, a nastavljen je molitvom koju je predvodio berlinski župnik fra Petar Ćirko. Tridesetak ministranata, koji preko cijele godine doista vrijedno rade i pomažu pri brojnim crkvenim obredima, nestrpljivo je čekalo da njihova tradicionalna nagradna igra, tombola koja se održava svake godine, konačno započne. A bilo je i vrlo napeto! Nagrade su bile vrlo vrijedne. Hrvatska katolička misija je za ovu prigodu nabavila darove u ukupnoj vrijednosti od tisuću eura. Svi su nestrpljivo iščekivali kome će pripasti 21 zanimljiva i vrijedna nagrada, pjesmarice, Biblije ili tehnički predmeti i uređaji. Na kraju su, u veselom druženju, uz nagrade i slatkiše, svi bili zadovoljni.

Tekst i snimke: Sonja Breljak

Djeca hrvatske dopunske nastave izvela su božićnu priredbu

Božićna priredba

Ovogodišnju božićnu priredbu u dvorani Hrvatske katoličke misije u Berlinu izveli su 14. prosinca učitelji i učenici Hrvatske dopunske nastave. Vrlo uspješno je izveden prikaz badnje večeri. Priredbu je, uz organizaciju i pripremu koordinatore Marije Malekinušić i učitelja Ivice Šerfezija, Nives Posavac, Marije Šarić i Silvije Zrno, izvelo četrdesetak učenika. Mališani su s uspjehom izveli jednosatni igrokaz tijekom kojeg se kroz razgovore bake i djeda s unucima i podsjećanja na Bo-

ukrasa ove su godine djelomice namijenjeni financiranju školskog lista „Zvončić“, a djelomice, kako je već i uobičajeno, i u dobrotvorne svrhe. Skroman novčani dar već je upućen jednom bolesnom, trinaestogodišnjem dječaku iz Petrinje. A kako se dobra djela na ovaj ili onaj način, dobrim i vrate, na lijepo pismo zahvale iz Petrinje nije trebalo dugo čekati. Ankica i Vlado Gorup, mama i tata teško bolesnog dječaka iz Petrinje pišu ovako:

„Velika hvala svim dobrim ljudima koji su nam svojim dobrovoljnim priložima i kupnjom adventskih vijenčića po-

MÜNCHEN

Treći adventski susret
mladeži

Već treću godinu u vrijeme došašća mladeži Hrvatske katoličke misije u Münchenu priređuje mediativnu i zabavnu večer u kapeli blaženog Alojzija Stepinca u Münchenu. Dvorana je, kao i prošle godine, bila tijesna da primi nekoliko stotina Hrvata. Ovaj put za adventski susret, pod geslom „Mladi za mlade“, izvedena je komedija u četiri čina „Triba ići kući“. Režiju je potpisao i sam glumio fra Ante Jajo Marković, dušobrižnik i vjeroučitelj mladeži, koji je za svoj naslov tražio inspiraciju u romanu „Legende o rodijaku Cipi“ spisatelja Petra Miloša. Komedija „Triba ići kući“ prikazuje sudbinu hrvatskih gastarbajtera i stavlja u središte zbivanja prvi naraštaj hrvatskih iseljenika koji je stigao u bavorsku metropolu. Uz njega su nastupili još: Marijana Marić, Marija Klišanin, Milka Suša, Sandra Karlogan, Natalia Pečarić, Ivan Lukač, Ivan Ložeta i Jozo Vrdoljak.

U večernjem programu nastupili su bogoslovi Franjevačke provincije iz Splita, koji su otpjevali „Nek te Bog čuva, Croatia mati“ i „Ispod Klisa tvrda grada“. Zatim je bogoslov Ivan Režić predstavio franjeve te govorio o pozivu i iskustvu u redovničkoj zajednici. Splet duhovnih, domoljubnih i božićnih pjesama izvela je misijska muška klapa „Croatia“, a voditelj priredbe je bio Marinko Rimac. Nakon uspješnog programa adventska zabava za mladež, uz bogatu domaću zakusku, nastavila se pjevanjem i druženjem u podrumu misije do kasno u noć. Voditelj HKM München fra Tomislav Dukić, zajedno s ostalim dušobrižnicima, družeći se s mladima, nakon priredbe je kazao ka-

ko su se na trećem susretu katoličke mladeži, u odnosu na prijašnje godine, ispunila očekivanja.

Tekst i snimke: Emilio Juric

U pripremi za 29. europski
susret mladih u Zagrebu

U pripremama za europski susret ekumenske zajednice Taize u Zagrebu krajem 2006. godine mladi hrvatski vjernici iz Hrvatske katoličke misije München sudjelovali su na pripremim susretima mladih simpatizera te zajednice u crkvi sv. Pavla u Münchenu zajedno s mladim Njemcima, i u münchenskoj katedrali (Frauenkirche) 1. prosinca 2006., u kojoj su se okupili članovi ekumenske zajednice Taize s područja grada Münchena. Mlade Hrvaticе i Hrvati nastupili su različitim molitvama na hrvatskom jeziku, hrvatskim pjesmama uz pratnju tamburica koje su imale karakter srdačnog poziva mladim Njemcima na zajednički susret u Zagreb. Mladi su na posebnom info-štanu predstavljali Hrvatsku i Zagreb nudeći mladim Njemcima promidžbene materijale.

F.T.D.

Niko bijeli dare dijeli

Velika dvorana salezijanskog centra na St. Wolfgangplatzu u Münchenu, u nedjelju 3. prosinca, ispunila su i ove godine ozarena lica hrvatskih malšana i vjeroučenika Hrvatske katoličke misije München, koja su kroz pjesmu, igru i ples dočekala sv. Nikolu.

Program za ovo slavlje pripremili su voditelj tamburaškog orkestra misije Gabrijel Valo, voditeljica misijskog dječjeg folkloru „Bijeli golubovi“ Marija Šibenik te vjeroučiteljice s. Viktorija Vukančić i s. Nikolina Bilić, koje su s

dječjim zborom „Hrvatski slavuji“ uvijek znale prigodne pjesme, igrokaz „Pismo sv. Nikoli“ i recitacije. Kroz program je vodio đakon Mate Kutleša, a voditelj misije fra Tomislav Dukić otvorio je slavlje, te je zahvalio voditeljima skupina, Misijskom vijeću i Odboru za proslavu na trudu koji su uložili kako bi ta proslava bila što ljepša.

Pljesak se začuo kad je stigao Niko bijeli. Radost i dosjetljivost djece ozarila je umornog starca i ubrzo ga uvjerila da su djeca sva od reda dobra bila. Druženje i zabava nastavljeni su uz pjesmu grupe Capry-Cro.

s. Nikolina Bilić

Duhovna obnova

U duhu pavlovskog poziva „Velim i zaklinjem da sa sebe skinete i odložite staroga čovjeka... i da se obučete u novog čovjeka stvorena na sliku Božju u istinskoj pravednosti i svetosti“ (Ef 4,23), u Hrvatskoj katoličkoj misiji München u povodu početka nove crkvene godine, 29. i 30. studenoga i 1. prosinca 2006. održana je duhovna obnova koju je predvodio dr. o. Mijo Nikić, profesor psihologije religije na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu.

Psihologija i duhovnost bila je tema duhovne obnove. Nakon molitve krunice i euharistijskog slavlja voditelj je održao predavanja pod naslovom „Upoznaj samoga sebe“ i „Vjera i praznovjerje“. O. Nikić upoznao je nazočne s profilom osobe gledajući na nju teološki, filozofski i psihološki, a nakon toga u predavanju o vjeri i praznovjerju pokazao je ključ zdrave religioznosti i upozorio na besmislenost praznovjerja. Audio-vizualnim pristupom zainteresirao je nazočne koji su tražili odgovore na vlastite nesporazume. O. Nikić je upozorio na poplavu tzv. karizmatika i ovisnosti o „seminarima“ koji mogu biti poticaj na obraćenje, ali ne i način kršćanskog života. Naprotiv, pozvao je na redoviti kršćanski život po sakramentima i čitanju Svetog pisma, istaknuvši izvanredno mjesto Euharistije u kršćanskoj duhovnosti i životu Crkve. Ova obnova uma i srca bila je prožeta molitvom klanjanja pred Presvetim Sakramentom koju je pratio misijski band „Stigma“ i molitvom za unutarnje ozdravljenje. Temeljna poruka duhovne obnove mogla se ponijeti kući: Vjera prožeta ljubavlju prema Bogu ne može se poljuljati i daje izvanrednu duhovnu ravnotežu osobi.

Nastup zbora „Hrvatski slavuji“ iz Münchena

S nastupa franjevačkih bogoslova u Münchenu

Svjedočanstvo franjevačkih bogoslova

Na prvu nedjelju došašća, 3.12. pjevačka skupina bogoslova Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja gostovala je u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Münchenu. Bogoslovi su nastupili pjesmom i svjedočanstvom vjere i svoga redovničko-svećeničkog poziva na adventskom susretu mladih misije i na nedjeljnim sv. misama u kapeli bl. Alojzija Stepinca te u crkvama sv. Mihaela i sv. Pavla. Pred mladima i pred mnoštvom vjernika na sv. misama o svom redovničko-svećeničkom pozivu svjedočili su bogoslovi fra Tino Labrović i fra Ivan Režić. Pjevačkom skupinom bogoslova koja je izvodila duhovne i domoljubne pjesme ravnao je fra Filip Mimica.

Bogoslovi su mogli u ovom susretu s hrvatskim iseljenicima osjetiti veliku potrebu temeljite pripreme za njihovo buduće pastoralno djelovanje. Vjernici su ih srdačno pozdravili vidjevši u njima svoje buduće duhovne pastire. Bio je ovo susret velike nade za jedne i za druge. Njihov voditelj dr. fra Ante Akrap predvođeci euharistijska slavlja uveo je vjernike HKM München u sveto vrijeme došašća. Sve je pozvao da u svome životu utjelove istinu Evanđelja.

Fra Tomislav Dukić

U čast Bezgrješne

Hrvatska katolička misija München svečanim programom redovito slavi blagdan Bezgrješnog začeća BD Marije. I zbog samog blagdana, ali i zbog naslova tog blagdana kojeg nose časne sestre franjevke od Bezgrješne iz Šibenika, koje pastoralno djeluju u toj misiji, slavit će se i u buduće. Svečano euharistijsko slavlje uz koncelebraciju svih svećenika misije te uz asistenciju stalnog đakona u kapeli bl. Alojzija Stepinca predvodio je voditelj HKM München fra Tomislav Dukić. U propovijedi je istaknuta milost Marijinog izabranja za materinstvo Vječne Riječi

zbog čega je obdarena milošću bezgrješnoga začeća. Na taj je način Marija uključena u advent Riječi što ga je Očeva ljubav pripremila za sve stvarjenje i za čovjeka.

Na kraju mise započeo je svečani program uz recital i pjesmu u čast Bezgrješnog začeća BD Marije. Adventske i marijanske pjesme, koje su naizmjernice izvodili dječji zbor HKM München „Hrvatski slavuji“ uz pratnju tamburaškog orkestra HKM München, ženska pjevačka skupina „Lira“, klapa „Croatia“, a sve pod ravnanjem č.s. Nikoline Bilić, prožimao je recital marijanskog i adventskog sadržaja kojeg su čitali Ivanka Šimić i Slavko Božić.

Likovni radovi o temi Božića

Hrvatska katolička misija München ove je godine po prvi put organizirala natječaj likovnih radova na temu Božića. Vjernici su mogli preko listića, na misi, na vjeronauku, na internet stranici www.baykro.de, i preko različitih skupina saznati o projektu. Imali su točno mjesec dana (do 20. listopada 2006.) vremena za predati svoj crtež. Sudjelovati su mogli svi, bez obzira na starostu dob. Organizatori projekta, pod

vodstvom mlade misijske suradnice Biljane Bagara, zaprimili su oko 75 kvalitetnih crteža. Nakon što su temeljito pregledani svi radovi, žiri je trebao izabrati tri rada koji se ističu. Od tri najbolja rada napravljene su božićne čestitke. Od još nekih uspješnih radova napravljene su puzzle, šalice i poster.

U petak 15. prosinca, na misijskoj božićnoj proslavi, proglašeni su pobjednici. Autor crteža na razlednici je Suzana Joskić (21 god.). Autor papira za pismo je Kristina Božić (6 godina) i autor molitvene sličice je Manda (32 god.). Tijekom božićne proslave večeri preko projektora su se mogle gledati sve slike na zidu. Voditelj misije fra Tomislav Dukić uručio je nagrade najboljima, a za sve aktivne sudionike u projektu podijeljene su pohvalnice, ovjerene misijskim potpisom i pečatom. Cilj ovog projekta bio je da vjernici dublje i osobnije razmisle o Božiću te da vjernici kroz različite talente na što više načina slave Boga te da drugi vjernici mogu uživati gledajući te prelijepe crteže o Božiću. Svi su radovi bili izloženi u velikoj dvorani HKM u Münchenu do blagdana Svijećnice 2. veljače 2007.

Biljana Bagara

Aktivni u njemačkoj župi

U njemačkoj župi „Wiederkunft des Herrn“ na jugu Münchena koja broji oko 2700 vjernika žive i dosta brojni stranci, među kojima su najbrojniji katolici Hrvati iz Hrvatske kao i Bosne i Hercegovine. Zbog udaljenosti od Hrvatske katoličke misije, ali i zbog velike angažiranosti župnika dr. Jerzya Grzeskowiaka oni su u velikom broju vrlo aktivni u životu te njemačke župe. Tu djeluju i časne sestre franjevke od Bezgrješne iz Šibenika u domu umirovljenika.

Barica Barbara Lorenz

Nazočni su sa zanimanjem pratili program

SINDELFINGEN Nikolinjsko-božićna proslava

Svim na zemlji mir, veselje, rekao je fra Marinko Vukman pozdravljajući tisuću okupljenih, stotine djece na nikolinjskoj i božićnoj priredbi hrvatskih katoličkih zajednica Sindelfingen, Herrenberg i Leonberg upriličenoj 10. prosinca u Sindelfingenu u dvorani Messehalle. Na proslavi je prikupljeno 3.500 eura i darovano Caritasu u domovini za potrebe djece s teškoćama u razvoju. U sindelfingenskom božićnom ozračju srdačno su pozdravljeni uzvanici, predstavnici Generalnih konzulata RH u Stuttgartu Mirjana Božić, generalni konzul BiH s obitelji Dragan Bagorić, predstavnici gradonačelnika Sindelfingena Dieter Huelle, Ahmad Ami-

ni te visoki američki dužnosnik NATO-a s obitelji Ivan Šarac.

Pozdravom domovini odana je počast utemeljitelju suvremene hrvatske države, prvom hrvatskom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu, čija se sedma godišnjica smrti obilježila i misom zadušnicom u crkvi Presvetog Trojstva, a minutom šutnje odana je počast svima onima kojih su životi utkani u nastanak nove hrvatske države. Posebni gosti slavlja braća Zoran i Mirjan Kupreškić, krivo optuženi haški uznici, dočekani su na taj dan s posebnim poštovanjem. Svo bogatstvo rada s mladima, djecom u HKZ Sindelfingen ocrtao je prigodni božićni program uz nastup tri misijske

folklorne skupine koje uspješno vodi Ivića Šepović. Božićne su pjesme odsvirali izvrsni tamburaši Matije Gupca iz Böblingena. Plesna skupina Jasmine Junković razgalila je božićnom plesnom čestitkom srca posjetitelja. Misijski dječji zborovi pod ravnanjem s. Rozarije Čurić pjesmama, a učenici hrvatskih škola u Leonbergu, Sindelfingenu, Böblingenu stihovima iz hrvatske pjesmarice pozdravili su i najavili dolazak sv. Nikole, a on je darovima nagradio mnoštvo razdragane djece. U zabavnom programu nastupili su „Baruni“ i Tiho Orlić s „Thomsonbendom“. Medijski pokrovitelj cijele priredbe bio je „Večernji list“, a uz brojne sponzore organizirana je vrijedna tombola s preko pet stotina zgoditaka. **Biserka Lukan**

Monografija HKM Sindelfingen

Ovih je dana objavljena još jedna u nizu vrijednih monografija koje su objavile hrvatske katoličke misije, zajednice ili župe u Njemačkoj. Urednik je monografije fra Marinko Vukman, a objavljena je u izdanju HKM Sindelfingen i „Teovizije“ iz Zagreba u povodu 35. obljetnice postojanja HKM Sindelfingen. To je ponajbolji način da se sačuva od zaborava sve ono vrijedno i dobro koje je nastajalo u toj zajednici od 1970. godine. A da je toga bilo u izobilju, svjedoče i 264 stranice ove knjige protkane brojnim fotografijama u boji. Na taj način se stvara dobar temelj za sustavno proučavanje života i djelovanja Hrvata katolika u Njemačkoj, njihove vjerske i nacionalne posebnosti. To će biti od velike važnosti ne samo prvoj, već i drugoj i trećoj generaciji Hrvata u Sindelfingenu i šire, kako nikad ne bi zaboravili svoje korijene te da se uvijek s ponosom osjećaju dijelom Hrvatske domovine i domovinske Crkve.

U recenziji dr. Danijel Labaš ističe: „Knjiga fra Marinka Vukmana stanovit će spomenik jednog vremena u kojem je zajednica nastajala i proživljavala svoju stvarnost. Na reportažni način prikazuje zoran odraz socijalne, političke, religiozne i nacionalne stvarnosti u određenom vremenu i prostoru. Na određeni način prikazuje različite pastoralne metode koje su provodili hrvatski franjevci suobličeni s malim čovjekom i njegovom svagdanjicom. Njihova djelovanja poput mozaika čine stanovitu cjelinu kroz koju se provlači kršćanska i domoljubna nit. I kronološke zabilježbe pridonose rasvjetljenju djelovanja u društvenoj zbilji i doprinos Crkve kako

čuvateljice i promicateljice duhovnog života i nacionalnog identiteta. Po svom sadržaju i formi knjiga je nezaoobilazna u proučavanju povijesne stvarnosti jednoga vremena i prostora u kojem žive Hrvati.“ Na kraju treba istaknuti još jednu ključnu osobu u nastajanju ove vrijedne knjige, a to je njezin redaktor Vlado Čutura, koji je značajki uspio posložiti kako pisanu, tako i slikovnu građu knjige. **A.P.**

TÜBINGEN Božićna priredba

Snimio: M. Čuk

U nedjelju 17. prosinca u Hrvatskoj katoličkoj zajednici sv. Vinka Paulskog u Tübingenu, koju vodi vlč. Ivica Komadina, tijekom misnog slavlja koje je predvodio vlč. Marko Šutalo, upriličena je božićna priredba o rođenju Isusa Krista. Izvela su je djeca do 6. razreda. Pjevao je dječji zbor koji vodi trinaestogodišnja Vlatka Vukašinac. Vlč. Šutalo postavljao je djeci pitanja o životu Isusa Krista, na koja su djeca brzo i točno odgovarala, zahvaljujući vlč. Komadini i pastoralnog suradnici s. Mirjam Laco koji su ih pripremali. Nakon misnog slavlja nastavljeno je druženje uz domjenak u prostorijama zajednice. U subotu 6. siječnja na blagdan sv. Tri kralja u zajednici je kršteno dvoje djece: Mile Benedikt Čuk i Ana Nakić.

Ante Kekez

SCHWÄBISCH GMÜND I SCHORNDORF

Duhovna obnova i božićna priredba

Hrvatske katoličke zajednice u Schwäbisch Gmündu i Schorndorfu doživjele su u vremenu došašća više različitih prigoda od kojih se na osobit način može izdvojiti: duhovna obnova, velike božićne ispovijedi i nikolinjsko-božićna priredba. Odvojeno u obje zajednice duhovnu obnovu vodili su 16. i 17. prosinca dvojica svećenika iz domovine, kanonik iz zagrebačke nadbiskupije mons. Stjepan Večković i vlč. Ivo Hren. Potom je slijedio sakrament pomirenja kojemu je ove godine pristupilo dvostruko više vjernika u odnosu na ranije velike ispovijedi kada nisu bivale upriličene prethodne duhovne obnove. Cijelo vrijeme vjernicima je bilo na raspolaganju pet svećenika za ispovijedanje: voditelji duhovne obnove, mjesni župnik vlč. dr. Vjekoslav Šaravanja te susjedni župnici

hrvatskih župa iz Aalena i Göppingena vlč. Vilim Koretić i o. fra Ivan Gavran. Na koncu je upriličena nikolinjsko-božićna priredba u Schorndorfu u kojoj su zajedno sudjelovala djeca i mladi iz Schwäbisch Gmünd i Schorndorfa. Po drugi put program je vodila župljanka Irena Čakarić. Recitacije su izveli: Mihael Jakovljević, Zvonimir Olujić, Mario Stipić, Matej Vasilj, Jurijana Barić, Jozefina Miškić, Matej Barić, Salvatore Beraldi, Josipa Antunović, Julija Draguljić, Sara Solaković, Mario Kalauz i David Solaković. Vrlo uspješni recital o sv. Nikoli biskupu izveli su mladi: Ivan Pin-

juh, Marko Stipić, Luka Pinjuh, Ana Vasilj, Manuel Milić, Kristina Draguljić i Terezija Beraldi. Na koncu je sv. Nikola biskup, kojeg je izvrsno odglumio Petar Zubčić, iz svoje velike torbe svoj djeci podijelio vrijedne darove, nakon čega su župljani nastavili druženje na zajedničkoj večeri i božićnoj zabavi u prostorijama Hrvatske katoličke zajednice u Schorndorfu.

Vjekoslav Šaravanja

KOBLENZ

Dan otvorenih vrata

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Koblenz 2. i 3. prosinca upriličeno je tradicionalno adventsko slavlje „Dan otvorenih vrata“. Ta dva dana misija, koja na ovom prostoru postoji 34 godine, a na čijem području živi oko tri tisuće Hrvata, srdačno otvara svoja vrata. Misiju tih dana, osim Hrvata posjete i mnogi prijatelji Nijemci koji su Hrvate zadužili dobrim djelima u onim teškim ratnim danima, a to čine i danas poglavito obitelji Taubmann, Hohenbild, Gehenzig i druge. Gosti su imali prigodu vidjeti kako Hrvati iako toliko godina žive izvan domovine ne zaboravljajući svoju vjeru, kulturu i običaje. U prigodnom programu prof. Krešimir Veselić održao je predavanje o hrvatskoj staroslavenskoj liturgiji, video prikaz hvarske procesije „Za križem“ dao je Jakov Vranković, o tome kako se radi popularna „Pita“ govorila je Irena Kolobara, a o povijesti hrvatskih božićnih pjesama Iva Lesica. „Ta dva dana u misiji bila su prekrasna. Posjetilo nas je dosta naših ljudi, a bilo je i Nijemaca. Svima od srca hvala. Posebno treba zahvaliti našim donatorima, obiteljima Anđelka Vranješ, Barici i Ljubi Vranješ i Jaki i Mirku Kolak, te svima koji su na bilo koji način pomogli, a sav prihod namijenjen je za daljnji popravak naših misijskih prostorija“, rekao vlč. Tin Šipoš.

J. V.

U SPOMEN

Milan Češljarević

I dem ja svome Gospodinu, bile su posljednje riječi dugogodišnjeg angažiranog caritasovog socijalnog djelatnika Milana Češljarevića, izgovorene 20. prosinca 2006., nekoliko minuta prije njegove smrti u Leipzigu. Preminuo je nakon duge i teške bolesti okrijepljen svetim sakramentima s krunicom i svijećom u ruci. Tri dana kasnije njegovo je tijelo sahranjeno u Hrvatskoj, u grobnici njegove majke u Svetom Lovreću u Istri.

Milan Češljarević rođen je 12. listopada 1942. u Pagu. Tri godine nakon rođenja, 1945. godine, ostaje bez oca kojega strijeljaju partizani. Odrastao je s majkom udovicom i dvjema sestrama. Majka mu je bila osvjedočena vjernica, angažirana u kapucinskoj crkvi u Karlobagu u kojoj je vršila službu orguljašice. Svoje glazbeno umijeće predala je svome sinu Milanu kojega je on u svojem životu kao orguljaš često koristio.

Nakon završene osnovne škole šest je godina proveo kod otaca kapucina da bi se 1966. godine odlučio za obiteljski život. U braku sa svojom suprugom Maricom, liječnicom, primio je iz Gospodinove ruke živote svoje šestero djece. Kao diplomirani nastavnik hrvatskog jezika i povijesti, radio je kao učitelj u

Drenovcima i Osijeku da bi 1975. godine došao u Njemačku. Nekoliko mjeseci kasnije započinje

svoj pastoralno-caritativni rad, najprije u hrvatskim katoličkim misijama u Ravensburgu i Ulmu, da bi 1980. godine preuzeo mjesto socijalnog radnika za svoje sunarodnjake kod Caritasu u Tuttingenu. Uz posao je završio studij socijalnog rada na Visokoj katoličkoj školi u Kölnu, a nakon toga je specijalizirao obiteljsku terapiju. Ta mu je stručna sprema bila od velike koristi u svakodnevnom radu. Zbog svojih sposobnosti 1989. godine preuzima službu predstojnika okružnog Caritasu u Tuttingenu i tako je prvi Hrvat a najvjerojatnije i prvi stranac koji je obavljao tako važnu službu. Puno je truda i ljubavi uložio u svoj rad kojega je nakon Tuttingena nastavio u središnjici biskupijskog Caritasu u Stuttgartu. Uz ostalo pratio je i pomagao razvoj caritativnog rada u zagrebačkoj nadbiskupiji, gdje je prenosio svoja iskustva u organizaciji dragovoljnog rada. Vodio je Informativni centar za Bosnu i Hercegovinu, a kasnije za Kosovo.

Stjepan Herceg

NAŠE ZAJEDNICE

NJEMAČKA Priznanja hrvatskim svećenicima

Višegodišnjega bivšeg urednika „Žive zajednice“ fra Antu Batinića, člana Franjevačke provincije Bosne Srebrene, 1. prosinca 2006. limburški biskup mons. dr. Franz Kamphaus imenovao je dekanom dekanata Frankfurt-Nord. Fra Anto je od 2004. godine župnik njemačkih župa u Frankfurtu: sv. Kristofora u Preungesheimu i Presvetog Trojstva u Frankfurter Bergu.

Voditelja Hrvatske katoličke misije (HKM) Köln fra Branka Brnasa, predstavnika regije HKM Sjeverna Rajna i Vestfalija, imenovao je kölnski nadbiskup kardinal dr. Joakim Meisner na daljnje razdoblje u nadbiskupijsko Svećeničko vijeće u razdoblju od 14. veljače 2007. do 13. veljače 2013. godine.

Hrvatskom svećeniku vlč. Josipu Vidiću na njemačkoj župi u Malgersdor-

fu, u biskupiji Passau, biskup Passaua Wilhelm Schraml, 7. siječnja 2007. dodijelio je počasnu titulu biskupskoga duhovnog savjetnika za njegovo kvalitetno pastoralno djelovanje u biskupiji Passau. Vlč. Vidić dragovoljno djeluje i u pastoralu Hrvata u biskupiji Passau, a ujedno je i predsjednik Hrvatskoga katoličkog pokreta u Passau.

Čestitku imenovanima upućuje delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić. ■

GÖTTINGEN Nikolinjska proslava

U isčekivanju dolaska sv. Nikole polaznici nastave hrvatskoga jezika iz Göttingena uveličali su 3. prosinca prigodnim igrom nedjeljno misino slavlje. Na kraju su u glas povikali: „Dodi nam, dodi, sv. Nikola!“ Kad su ga vidjeli s vrećom punom darova, srca su im od radosti zaigrala. Nisu samo oni dobili darove, i one je najmlađe sv. Nikola obradovao slatkim darovima. Ako djeca i sljedeće godine budu marljiva i dobra kao ove, opet će ih sv. Nikola iznova ugodno iznenaditi.

Saša Pavletić
Snimio: Petrović

VAŽNO Tko može biti kum/kuma na krštenju i potvrdi

Crkveni zakon propisuje tko može biti kum ili kuma na krštenju i potvrdi.

a) Obvezatnost i zadaća:

Ukoliko je to moguće, potvrđenik treba, kao i dijete koje se krsti, imati kuma, čija je dužnost da se brine da se kumče vlada kao pravi Kristov svjedok i vjerno ispunja obveze propisane s tim sakramentom.

b) Sposobnost za kumstvo:

Da bi netko mogao vršiti dužnost kuma, traži se da ispunja sljedeće uvjete: da ga je odredio sam krštenik ili potvrđenik, odnosno njegovi roditelji

ili onaj tko ih zamjenjuje; da je navršio 16. god. života, ako dijecezanski biskup nije odredio drugu dob, a župnik može učiniti i iznimku radi opravdanih razloga; da je katolik, da je već primio potvrdu i Prvu sv. pričest, kao i da živi život koji odgovara vjeri i zadaći koju treba preuzeti; da nije udaren nikakvom zakonito izrečenom kaznom; da nije otac ili majka potvrđenika ili krštenika; uzima se samo jedan kum ili kuma. Ako ne mogu biti nazočni, može se naći za njih nekog predstavnika, tj. zamjenu.

Kršćanin koji pripada nekatoličkoj crkvenoj zajednici može biti pripušten za kuma ili kumu samo zajedno s katoličkim kumom i to samo kao svjedok potvrde, odnosno krštenja, ako se radi o sakramentu krštenja.

Važno:

Kumovi na potvrdi trebaju donijeti potvrdu da su potvrđeni i ako su u braku, potvrdu da su crkveno vjenčani. Potvrđenici koji nisu kršteni u dotičnoj župi ili misiji, trebaju donijeti Krsni list. ■

Blizanci u majčinoj utrobi

U majčinoj utrobi rasla su dva brata blizanca. Kako su tjedni prolazili, dječaci su sve više i više poprimali vlastiti oblik. Razmjerno jačanju njihove svijesti, rasla je i njihova radost: „Reci, zar nije predivno živjeti ovdje?“ Blizanci su počeli otkrivati svoj svijet. Kad su otkrili vrpcu koja ih povezuje s majkom i preko koje su dobivali hranu, zapjevali su od sreće: „Kako je velika majčinska ljubav kad ona s nama dijeli svoj vlastiti život!“ Ali kako su mjeseci prolazili, primijetili su iznenada, kako su se jako promijenili.

„Što bi to trebalo značiti?“, upita jedan. „To znači“, odgovori drugi, „da se naš boravak u ovom predivnom svijetu bliži svome kraju.“ „Ali ja uopće ne želim otići odatle“, uzvratiti prvi, „ja želim zauvijek ostati ovdje!“ „Bojim se da baš i nemamo izbora...“, reče drugi, „ali možda postoji i život nakon rođenja!“ „Kako je to moguće?“, upita sumnjičavo prvi. „Izgubit ćemo pupčanu vrpcu – i kako

ćemo onda bez nje živjeti? Osim toga, i drugi su prije nas napuštali majčinu utrobu i nitko se od njih nikad nije vratio! Ne, ne! S rođenjem je svemu kraj!“

Tako je jedan od njih zapao u tešku muku pa reče: „Ako začne završava rođenjem, kakav smisao onda ima život u majčinoj utrobi? Možda majka uopće ne postoji! Jesi li ti, možda, ikad vidio našu majku? Na kraju smo je mi zapravo samo izmislili kako bi nam život u ovoj tami bio snošljiviji...“ Posljednji dani su u majčinoj utrobi bili ispunjeni mnogobrojnim pitanjima – i s velikim strahom. Konačno je došao trenutak rođenja. Kad su blizanci napustili svoj svijet, otvorili svoje oči. Vrisnuli su. Ono što su vidjeli, nadmašilo je njihove najsmele snove.

Willi Hoffsummer, „Kurzgeschichten 7. 144 Kurzgeschichten für Gottesdienst, Schule und Gruppe“, Matthias-Grünwald-Verlag, Mainz, 2003, str. 138–139.

Prevela i priredila: Marija Lovrić

KNJIGA

Kompendij Katekizma Katoličke Crkve

Nadam se da će postati djelotvornim sredstvom evangelizacije i biti od pomoći za rast u vjeri svim članovima Božjega naroda hrvatskoga jezika, rekao je predsjednik Hrvatske biskupske konferencije kardinal Josip Bozanić na nedavnom predstavljanju Kompendija Katekizma Katoličke Crkve u Zagrebu, koji je objavljen u izdanju izdavačke kuće „Verbum“. „Radostan sam što Kompendij Katekizma Katoličke Crkve možemo predstaviti našoj crkvenoj i široj javnosti“, dodao je kardinal Bozanić koji je također zaželio da Kompendij uđe u sve naše katoličke obitelji. On nije samostalno djelo i nipošto ne ide za time da zamjeni Katekizam, štoviše trajno na njega upućuje stalnim naznakama odnosnih brojeva, kao i osvrtnom na njegov ustroj, razvoj i sadržaje.

Koncipiran je dijaloški u obliku 598 pitanja i odgovora između učitelja i učenika, što omogućuje kratko izražavanje sadržaja i pospiješuje njegovu pamćenje. „S ciljem približiti i sažeti sadržaj vjere, Kompendij želi iznova omogućiti polet i zalaganje za novu evangelizaciju i odgoj u vjeri, što mora resiti svaku crkvenu zajednicu i svakoga Kristova vjernika bez obzira na dob i narodnost.“

Do sada je objavljen na više od 50 jezika. Uz dodatak općih molitava, obrazaca katoličkog nauka i 15 ilustracija djela kršćanske umjetnosti, hrvatsko izdanje ima 200 stranica i podijeljeno je na četiri poglavlja. Zanimljivo je istaknuti da ima 200 biblijskih citata, 24 citata crkvenih otaca i 1012 referenci na Katekizam Katoličke Crkve čiji je Kompendij uostalom sažetak, rekao je u ime suizdavača „Verbuma“ Petar Balta, glavni urednik te izdavačke kuće.

U Italiji je prodan u više od milijun primjeraka, u SAD-u je velika potražnja, tako da je Kompendij trenutačno najprodavanija i najčitanija vjerska

knjiga na svijetu. Slično se događa i u Hrvatskoj, rekao je i iznio podatak da je prva naklada od 12.500 primjeraka već pri kraju.

Prodana je u samo 14 dana, tako da se već ide na tiskanje drugog izdanja, te će ukupna naklada premašiti

brojku od 40.000 primjeraka. Kao zanimljivost iznio je i da mnogi župnici žele Kompendij KKC-a dijeliti prilikom blagoslova kuća i obitelji. Objavljen je u izdanju Hrvatske biskupske konferencije i u nakladi izdavačkih kuća „Crkve u svijetu“ i već spomenute kuće iz Splita.

Na predstavljanju su još govorili dr. Ivica Pažin, predstojnik Katehetskog ureda HBK, i dr. Ante Mateljan sa splitskog KBF-a, koji je istaknuo da Kompendij nije tek neka zastarjela zbirka pitanja i odgovora, nego praktični priručnik za sve što se o kršćanskoj vjeri željelo saznati, a nije se usudilo pitati, te kako se ovdje može naći bar početak odgovora.

Valja podsjetiti kako je 11. listopada 1992. papa Ivan Pavao II., blažene uspomene predao vjernicima cijele

loga svijeta Katekizam Katoličke Crkve predstavljajući ga kao „polazni tekst“ za katehezu obnovljenu na živom izvoru vjere. Ivan Pavao II. utemeljio je 2003. posebnu komisiju, pod predsjedanjem kardinala Josepha Ratzingera, tadašnjeg prefekta Kongregacije za nauk vjere, sa zadatkom da napravi nacrt Kompendija Katekizma Katoličke Crkve, koji će sadržavati sažet pregled bitnih sadržaja vjere i morala. Sadašnji papa Benedikt XVI. objavljujući Kompendij je istakao: „Kompendij koji sada predstavljam sveopćoj Crkvi vjeran je i pouzdan sažetak Katekizma Katoličke Crkve. On na jezgrovit način sadrži sve bitne i temeljne elemente vjere Crkve tako da je po želji mogao prethodnika svojevrsan vademecum koji osobama, vjernicima i onima koji to nisu, omogućuje jednim cjelovitim pogledom obuhvatiti čitavu panoramu katoličke vjere.“

Kompendij odlikuju tri glavne značajke: uska povezanost s Katekizmom Katoličke Crkve; dijaloški okvir; korištenje slika u katehezi.

Kompendij predstavlja sadržaje Katekizma Katoličke Crkve u obliku dijaloga slijedeći klasični raspored Katekizma: prvi dio – Vjerovanje; drugi dio – Slavlje kršćanskog otajstva; treći dio – Život u Kristu; četvrti dio – Kršćanska molitva.

Odvažno pristupa velikim problemima suvremenog svijeta iskazujući poštovanje znanstvenom napretku, pozivajući na savjest i na prava osobe.

U obliku dijaloga između učitelja i učenika, gotovo zamišljajući da je u školi istinskoga Učitelja, Kompendij jednostavnim i pristupačnim jezikom daje jasno, životno i očaravajuće izlaganje kršćanske poruke u njezinoj cjelovitosti i potpunosti.

Svojim sadržajem i pristupom predstavlja izvrsno sredstvo kateheze za sve uzraste.

Izvor: www.hkr.hr; www.verbum.hr; A.P.

IZLOŽBA SLIKA

Hrvatsko naivno slikarstvo i mrtva priroda

Hrvatsko naivno slikarstvo i mrtva priroda iz fundusa „Hrvatske dijas-pore“ – naziv je izložbe slika koja je otvorena 13. siječnja u prostorijama Generalnog konzulata RH u Frankfurtu na Majni. Organizator izložbe, koja je bila otvorena do 2. veljače, bili su Generalni konzulat RH u Frankfurtu i „Hrvatska dijaspora“ iz Zagreba. Na otvorenju izložbe pozdravnu riječ uputio je Generalni konzul Petar Uzorinac, a o Podravini kao majci hrvatskoga naivnog slikarstva govorio je Ivica Jurjević.

OBAVIJEST

16. hrvatski folklorni festival

održat će se 17. veljače u Kultur- i Sportzentrum Martinsee u Heusenstammu kod Offenbacha (Levi-Strauss-Allee 30, 63150 Heusenstamm), u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

DJEČJI KUTAK

Napisala i priredila: Željka Čolić

Draga djeco!

Unadi da ste uspješno započeli novu 2007. godinu, krećemo s našom već redovitom rubrikom. Vaša suradnja je uvijek dobrodošla i rado ćemo objaviti vaše priloge. U ovom broju smo se posvetili temi zime i nadamo se da će vam se svidjeti.

Posloži slova i dobit ćeš pet naziva za zimsku odjeću

PUTAK

VICEKARU

LAŠ

ZMIČE

APKA

Zanimljiva pripovijest

Mrak i druge nezgode

Jednoga zimskog poslijepodneva Tin je stajao pred prozorom svoje sobe i gledao kako se mrak polako spušta. Uh, što je to grozno, zimi su dani tako kratki, a mrak je strašan, pomisli. Bojim se mraka, a ne znam zašto, nikad mi nešto nije našao učinio. A, opet se bojim. Sigurno sam bolestan. Već sam mamu pitao da mi nabavi neki lijek protiv toga straha, ali je ona rekla da tu nema lijeka, da puno djece boluje od toga. Pa, ja nisam imao ni pojma da je to neka vrsta epidemije. Ma, kakva je to današnja medicina da ne mogu izmisliti neki sirup protiv straha. Ja bih popio odmah cijelu bočicu – ma kakvu bočicu, ako treba i jednu litru! Tješim se da će s vremenom proći, kako je mama rekla. Zašto nitko od ovih velikih odraslih ljudi ne razmišlja ozbiljno o toj temi. Mrak nije lako podnositi. Velike oči i ogromni zubi mraka nekad kao da će me progutati. Tin više nije mogao gledati tu strašnu tamu kroz prozor, lako je bio u osvijetljenoj sobi na sigurnom. Brzo se okrenuo i otišao mami.

Sljedeći dan u školi je razmišljao, što bi mogao protiv tog svog straha učiniti, ali ništa mu nije padalo na pamet. U posjetu kod svoga prijatelja Martina ipak se malo opustio, ali nije ništa govorio, jer mu je bilo neugodno. Kad je krenuo kući, već se počeo polako spuštati mrak i Tin pomisli da se mora požuriti. U tom trenutku začuje trčeće korake iza sebe. Već se naježio od straha... Ali to je bila samo Marina iz njegovog

razreda, koja stanuje u susjedstvu. „Ideš li možda doma? Mogu li s tobom?“, upita Marina nekako uplašeno. „Možeš“, odgovori Tin. „Znaš“, nastavi Marina, „bojim se mraka. Zato sam sretna što ćemo zajedno kući.“ Krenuli su putem, a Tin pomisli kako je bolje ovako u dvoje, i da nije jedini uplašenik. Svjetiljke su se već upalile i mrak je pao. Uh, danas mu se činilo još mračnije, nego inače. Skrenuli su na lijevo i bili na početku njihove ulice. Iz bilo kojeg nejasnog razloga ulica nije bila obasjana, a mrak je posvuda „zjapio“. Progutać će me ova tama, pomisli Tin, i oboje su uplašeno zastali. „Uh, kako je mračno“, reče Marina. Uхвати ga za ruku i Tin se trgne. Taj strah, koji se polako počeo širiti u njemu iz dubine, nekako se smanjio s tom toplinom Marinine ruke. Oboje su hrabro potrčali, kao po dogovoru i utrčali zajedno u tamu. Ali, ništa se nije dogodilo, nikakvi zubi ih nisu ugrizli, a te velike oči su nestale... Glasno su se počeli smijati, kad su došli pred Marinin stan, koji se nalazio pored Tinove zgrade. „Hvala, Tine, što si me doveo kući“, Marina će i poljubi ga u obraz.

On pocrveni, nasmiješi se i odgovori: „Hvala i tebi, sad znam da se ne treba bojati mraka, ti si me izliječila. Vidimo se sutra.“ Kad je Marina ušla u svoju kuću, Tin veselo otključa svoja vrata. O mraku više nije razmišljao, niti o tome da je još nedavno mislio da su sve curice bezvezne, nego o tome da će Marinu već sutra ujutro opet vidjeti. ■

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

*Suncu – zimski – svjetlost – topline –
godišnje – veća – san – pada – mraza*

Zima je najhladnije ____ ____ ____ ____ ____
doba. Dani su kratki i brzo ____ ____ ____ ____ mrak.

Sunčeva ____ ____ ____ ____ ____
kraće obasjava onu zemljinu polutku, koja je manje
nagnuta prema ____ ____ ____ ____ ____.

Zato su ____ ____ ____ ____ ____ dani kraći, jer je uda-
ljenost prema Suncu ____ ____ ____ ____ i nema toliko
____ ____ ____ ____ _____. U mnogim zemljama ima sni-
jega i ____ ____ ____ ____ ____, a temperature su niske. Pri-
roda i neke životinje snivaju „zimski ____ ____ ____“.

ZNATE LI

da zbog zemljine nagnutosti sunčeve zrake
padaju ukoso prema polovima

da je zato na sjevernom i južnom polu
vječita hladnoća i led

da u zimi tamo mrak traje skoro puna 24
sata (to su poznate polarne noći)

Crtež Kristine Božić (6. god.) – najmlađe sudionice natječaja likovnih radova
o temi Božić, nedavno organiziranog u HKM München

Pitalice

1) Kako se zove ledena kuća?

- a) igla
- b) iglu
- c) igli

2) 2) Drveća zimi nemaju ...

- a) lišće
- b) korijen
- b) grane

3) Koji mjesec pripada zimi?

- a) travanj
- b) srpanj
- c) siječanj

4) Poznata bajka braće Grimm je
„Mačak u

- a) sandalama
- b) čizmama
- c) tenesicama

5) Drugi naziv za Eskima je?

- a) Inuit
- b) Inka
- c) Maor

Rješenja Pitalice: 1b, 2a, 3c, 4b, 5a

PJESMA

Ima jedna obitelj.
Tu obitelj čine dva brata i dvije sestre.
Najmlađi brat zove se Proljeće.
Onom starijem ime je Ljeto.
Mlada sestra zove se Jesen,
a najstarija je Zima.
Svaka od njih svoj rođendan slavi
čak tri mjeseca.
Njihova majka zove se Godina,
a otac Sunce.
Kum im je Mjesec,
a zvjezdice kumice.
Sretna je to obitelj.
I kad cvijeće na livadi blista,
i kad se more igra,
i kad lišće žuti,
i kad padne bijeli snijeg!

Ivona Maria Cvidrak,
učenica 2. razreda iz Mainza

Gospa Lurdska

Rješenje pošaljite najkasnije do 28. veljače

Mariofil Soldo	Lourdes je najposjećenije ...	Dobrotvorna ili kulturna	Razvrstavanje	Svetica ... Soubirous ugledala 11.2.1858. Gospu	Cjelina od dvaju dijelova	Sedmo grčko slovo	„Rabat“	Umrla 1879. u samostanu ...	Završna riječ molitve	„Repri-za“	Mali drijen	Svetica je iskopala čudnovati ...	„Zlatna lopta“ 2006. i Fabio	Bazilika u Istanbulu ... Sofija
Lijevano željezo	▽			Rasplodno govredo	▽			▽				▽		
Poseban							Edita Majić			Glasanje konja				
Stričeva žena							Što veže ... tvar			„Zapad“				
Novinarska ...						Glumac Affleck				Pjevač Bon Jovi				Pripadnici istih godina života
						Org. proizv. jedinica				Zelja za jelom				
Drugi, ostali				Nogometaš Strand					Istarsko vino					
				Grčka valuta					Tomislav Sabljak					
Pokrajina u Francuskoj					Vjenčani ...							„Valuta“		
					Žiteljica Irana							Pristanište		
Jajnici								Matematička veličina						
Čeljade koje sanjari										Redovito uzimanje lijekova				
Vatikan		Odjeci								Pogodak u košarci				
		Gospa, Djeвица Marija								Spilja u kojoj je ugledala bijeli lik Gospe				
Eddie Murphy			Marko Novosel							Mario Ančić			„Tona“	
			Šipak i mognanj										Okruglasti tip bakterija	
Male debljine										„Ali“		Karlovac		
												Sitnozrna žitnica		
Ruska glumica Savina				„Amper“						Sinteza				
				Pijanist i skladatelj Edgar										
Koji nerazumno šteti					Bolest uzrokovana virusom	Turski ubojica iz zasede	Nikola Tavelić	Sol pik-rinske kiseline	Prvi samoglasnik	Gutljaj tekucine				Čovjek koji govori ikavski
										Pisac Alfonso de				
Toma Akvinski			Posjetio svetište 1983. A. Palova											
Rezbari ebano-vine									Suvremeni sustav kočnica				Kalij	
									Ante Antić				Američka pjevačica	
Glazbeno-scensko djelo							Grčka muza pjesništva							
Kation ili anion														
Otok na Jadranu			Sjeverni jelen				Trener Malević					Rimska četvrtica		
			Elvis Stanić				Glasilo kat. mladeži					Španjolska		
Rudo u kola ili pluga				Hladno godišnje doba					Bivša missica Suran					
				„Tona“					Italija					
Naseliti se													Krunoslav Cigoj	

Što će biti s mirovinama?

Svi koji su rođeni do 1946. godine neće osjetiti nikakve promjene. Tek onima koji su rođeni 1947. godine povisuje se starosna dob za mirovinu za mjesec dana.

Piše:
Stjepan
Herceg

U veljači 2006. godine je Količiska vlada na brzinu donijela nekoliko važnih odluka koje će se odraziti na mirovine. Najprije je određeno da mirovine niti ove godine neće rasti, što se događa već treću godinu za redom. Druga se odluka odnosila na visinu doprinosa u mirovinsko osiguranje. Isti će od 1.1.2007. porasti sa sadašnjih 19,5% na 19,9%. Treća, i za one koji će to uskoro biti umirovljenici najvažnija odluka, odnosila se na produženje radnog vijeka, odnosno starosne dobi u kojoj će se ubuduće moći u mirovinu. Te odluke je Vlada konačno 29.11.2006. zaključila. Radi se o jednom cijelom snopu odluka koje se odnose na buduću mirovinu. Time se prema riječima političara, želi dugoročno osigurati mirovina.

Koga pogađa pomak dobne granice na 67 godina?

Svi koji su rođeni do 1946. godine neće osjetiti nikakve promjene. Tek onima koji su rođeni 1947. godine povisuje se starosna dob za mirovinu za mjesec dana. Dakle svi koji su rođeni 1947. godine moći će u starosnu zakonsku mirovinu sa 65 godina i jednim mjesecom, koji su rođeni 1948. sa 65 godina i dva mjeseca itd. Sve do 1958. godišta. Rođeni 1958. godine će u mirovinu sa 66 godina. Iza toga će se za svaku godinu dodavati dva mjeseca. Dakle tko je rođen 1959. u mirovinu će moći sa 66 godina i dva mjeseca, tko je rođen 1960. sa 66 godina i 4 mjeseca itd. Svi koji su rođeni 1964. i kasnije u mirovinu će moći sa 67 godina.

Postoji li još prijevremena mirovina?

Mogućnost prijevremene mirovine ostaje, međutim i tu je došlo do promjena u odnosu na starosnu dob. Svaki osiguranik može u mirovinu najranije sa 63 godine. Međutim mora računati na odbitke od 0,3% za svaki mjesec od uvjeta za starosnu mirovinu. Taj

odbitak je onda trajan. To konkretno znači da onaj koji ima npr. mirovinu od 1000 eura, a u nju odlazi jednu godinu prije vremena, dobivat će samo 964 eura. Odbici se sumiraju na minus 14,4% za one koji su rođeni 1964. ili kasnije, a u mirovinu žele ići sa 63 godine.

Što ako čovjek tako dugo ne može raditi?

Tko iz zdravstvenih razloga nije u mogućnosti raditi, dobivat će kao i dosad mirovinu zbog smanjenja sposobnosti za privređivanje. No i tu se mirovina bez odbitka od dosadašnje 63 godine pomiče na 65. godinu počevši od 1952. godišta. Tko je u mirovinsku blagajnu uplaćivao 45 godina, može i dalje u mirovinu sa 65 godina bez ikakvih odbitaka.

Hoće li i ubuduće postojati tzv. „Altersteilzeit“?

Ta je mogućnost od samog početka bila ograničena do 2009. godine. Do tada može biti dogovorena između poslodavca i radnika. Međutim i tu se povisuje starosna granica za jedan mjesec po godini. Na kako bi bilo zaštićeno povjerenje, ostavljena je iznimka: Za sve rođene do 1954. ostaje sve po starom ako do 31. prosinca 2006. sklope ugovor sa svojim poslodavcem.

Što je to 50 plus i kako će funkcionirati?

Vlada želi poboljšati mogućnosti zapošljavanja starijih ljudi. Tome trebaju pridonijeti 4 promjene:

Da bi se smanjila razlika između dosadašnje zarade i ponajčešće niže zarade kod novog poslodavca, uvodi se tzv. kombinirana plaća. U prvoj godini će se radniku davati polovica razlike između stare i nove plaće a u drugoj godini 30%. Uplate u mirovinsko osiguranje će se povisiti na 90% od stare zarade. Konkretno to znači: Ako je netko do sada mjesečno zarađivao 1000 eura i ostao bez posla i mora

uzeti drugi ponuđeni posao te ako će plaća kod novog poslodavca iznositi 800 eura, dakle 200 eura manje nego kod prijašnjeg poslodavca, onda će od Agencije za rad takav radnik u prvoj godini primati dodatnih 100 eura pa će razlika na prijašnju plaću iznositi samo 100 eura. Nakon godinu dana će Agencija za rad davati samo 30% tj. oko 60 eura pa će od druge godine primanje biti niže za 140 eura od prvotnog posla.

Na taj način zakonodavac želi potaknuti starije nezaposlene da traže i uzimaju i slabije plaćena radna mjesta.

I poslodavci će biti nagrađeni određenim dodatkom ako zaposle radnike starije od 50 godina. Taj dodatak postoji već i sada, ali će ubuduće biti još atraktivniji: On će se davati do tri godine i iznositi će 30 do 50% posto od plaće. Radnici stariji od 52 godine smiju se zaposliti kod istog poslodavca ograničeno na 5 godina, ako su prije toga bili najmanje 4 mjeseca na uredu za zapošljavanje.

Hoće li i dalje rasti doprinosi za mirovinsko osiguranje?

Kako sam već napomenuo, 2007. godine će doprinos biti povećan sa 19,5 na 19,9%. Vlada je međutim, nekoliko puta ponovila da sljedećih godina rast neće prelaziti granicu od 20%, dapače da će u sljedećem desetljeću čak malo pasti i onda potkraj desetljeća opet početi rasti.

Hoće li buduća mirovina biti dovoljna za život?

Zakonska mirovina ubuduće sama više neće biti dovoljna za život većine umirovljenika. Zbog reformi u posljednjih nekoliko godina će nivo mirovina 2010. godine iznositi 50% od neto zarade, a do 2030. će pasti na 43,5% od neto zarade. Tada će potrebe umirovljenika od zakonske mirovine biti pokrivene samo dvije trećine. Za preostalu trećinu se mora svatko pobrinuti sam. ■

Ima veze

- Kolega, otkud Vam ta blesava ideja da u izlog svoje nove krojačnice stavite jabuku? Kakve veze ima jabuka sa šivanjem i krojenjem?
- Ima i te kakve veze. Da nije Eva zagrizla jabuku, odjeću nitko uopće ne bi nosio.

Sljedeći put?

Zaručnici su došli na vjenčanje sa zakašnjenjem od oko sat vremena. Župnik, već odavno nestrpljiv i ljutit, reče im:

- Sljedeći put neću vas čekati ni minute!

Ispit iz kemije

- Što se dogodi sa srebrom ako dugo vremena ostane vani, na suncu i na zraku?
- Ubrzo bude ukradeno, profesore!

Vojnici

- Zašto misliš da su vojnici najbolji muševci?
- Pa znaju sami namjestiti krevet, oprati svoje rublje, uredni su, a što je najvažnije — navikli su da im se zapovijeda.

Raj

- Tata, kako se zvala Adamova punica?
- Adamova punica? — zbunjeno će otac. Pa Adam nije imao punicu. E to je bio raj, sine!

Prehlada

- Ivce, kad si se tako prehladio?
- Ma jučer i prekjučer. Imali smo dane otvorenih vrata...

Čudna zapovijed

- Djeco, kako glasi 11. Božja zapovijed? — iskušava vjeroučitelj prvopričesnike.
- Ne pravi glupim bližnjega svoga! — spremno mu odgovori jedan od učenika.

Odjevna komunikacija

Odiđevajte se uredno i pažljivo.

Budite originalni u detaljima.

Uskladite odjeću s prigodom.

Jednostavnost ima prednost.

Crna odjeća je najpraktičnija.

Parfem nije zamjena za sapun.

Namirišite se, ali diskretno.

Žene — ne skidajte šešir.

Žene — ipak skidajte šešir ako zaklanjate pogled u kazalištu.

Žene — ne skidajte rukavice pri upoznavanju.

Žene — skidajte rukavice za stolom.

Navucite rukavice prije izlaska na otvoreno.

Muškarci — skidajte rukavice pri rukovanju.

Odiđela trebate zakopčati.

Ne zakopčavajte prskuk do kraja.

Muškarci — nosite potkošulju.

Hlačama treba sakriti čarape.

Ne trpajte svašta u džepove.

Upozoriti na nedostatak nije nepristojno.

Uvijek u čistim cipelama.

Crne su cipele najmanja pogreška.

Skinuti cipele u gostima vječna je dvojba.

Cipelama nije mjesto u spavaćoj sobi niti u kupaonici.

Na poslu ne nosite papuče.

Uvijek nosite dovoljno duge čarape.

Muškarci mogu biti i bez čarapa ljeti u neformalnim prigodama.

Goveđa bržolica na gradelama

Sastojci:

80 dkg goveđe bržolice (ramstek), senf, papar, sol, češnjak i ulje.

Pretpriprema:

Meso odvojiti od rebara, očistiti od kože i izrezati ga na prst debele odreske. Istući tanko batom za meso, premazati ih uljem i senfom po želji. Popapriti i ostaviti složene nekoliko sati pokrivene da omekšaju.

Priprema:

Prije pečenja meso posoliti i peći na dobro ugrijanim gradelama ili tavi, okrećući meso na obje strane.

Posluživanje:

Vruće bržolice staviti na ugrijani tanjur i po želji posuti nasjeckanim češnjakom. Poslužiti s prilogom od kuhana povrća po izboru.

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

B	E	T	L	E	H	E	M	□	J	O	S	I	P
O	G	R	A	N	I	Č	I	T	I	S	E	□	A
L	I	S	T	A	K	□	R	I	M	A	R	I	J
O	P	□	T	K	□	R	O	K	I	□	V	O	D
M	A	T	E	□	C	E	N	T	□	H	E	N	A
E	T	I	K	E	T	A	□	A	F	E	R	A	Š
T	□	T	□	P	□	L	I	K	E	R	□	K	□
A	M	A	T	I	□	□	□	□	□	O	M	O	T
R	A	N	A	R	□	□	□	□	□	D	O	□	U
□	R	I	M	□	□	□	□	□	□	R	A	Ž	
N	I	Z	A	K	□	□	□	□	□	D	A	T	I
O	J	A	□	O	□	□	□	□	□	A	L	A	T
T	A	M	A	R	□	□	□	□	□	V	I	L	E
A	□	□	S	V	E	T	A	O	B	I	T	E	L
R	I	D	D	E	R	□	S	T	U	D	E	N	□
I	S	O	□	T	E	L	L	E	R	□	I	T	T
J	U	R	N	J	A	V	A	□	L	A	V	□	I
A	S	I	A	□	A	N	T	O	N	I	O	□	G
T	□	S	K	E	N	E	R	□	O	D	O	K	A

Nagrađeni: David Jambrak, Stuttgart
Nikola Sarić, Lindlar

FRANKFURT

Koncert Antonija Macana

Koncert mladog hrvatskog pijanista i kompozitora Antonija Macana upriličen je u petak 8. prosinca u Macartovoj dvorani frankfurtske Stare opere u nazočnosti velikoga broja ljubitelja ozbiljne glazbe. Taj vrsni osamnaestogodišnjak izveo je djela L. v. Bethovena, R. Schumanna i M. Mussorgskija, te izbor iz svojih vlastitih kompozicija. Pijanist Macan je sve oduševio svojim virtuosnim nastupom zbog čega je više puta bio nagrađen dugotrajnim pljeskom.

Rođen je 9. siječnja 1988. u Frankfurtu na Majni te je već s četiri godine otkrio ljubav prema glasoviru. Na to su ga ponukali međunaordni umjetnici koji su nastupali u uglednim restoranima njegova oca Ante Macana, Sinjanina. Roditelji su mu angažirali ugledne glasovirske peda-

goge B. Wetza, Sybillu Cadu, B. Sitziusa, Ninu Spirovu, Stefana Schmidta i Alexandra Kleonova.

Uz brojne nastupe u Njemačkoj dosad je gostovao u Italiji, Belgiji i Hrvatskoj. Organizator po svemu uspjelog koncerta, Stefan

Bott najavio je nastup Antonija Macana i u drugim uglednim kućama u Njemačkoj. **Tekst i snimka: A. Polegubić**

RÜSSELSHEIM

Kolačima do dobrotvornih priloga

Svake se godine u njemačkim katoličkim župama i skupijama organiziraju humanitarne akcije prikupljanja

novčanih sredstava i materijalnih dobara za ljude koji se nalaze u nevolji. Među najvažnije njemačke crkvene organizacije ubrajaju se: Adveniat, Caritas, Missereor i Renovabis. U tim dobrotvornim akcijama sudjeluju i hrvatske katoličke misije.

Svake godine, u HKM u Rüßelsheimu, od svetkovine Krista Kralja do blagdana sv. Nikole putnika, peku se i prodaju božićni kolači, a tako prikupljeni novac šalje se bolesnicima u Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu. Ovogodišnji novac od prodanih božićnih kolača došao je u ruke teškog bolesnika Ilije Markovića, koji živi u Hofheimu, kod Frankfurta.

Te su vjerničke akcije prije Božića i Uskrsa znak vjerničkog suosjećanja s bolesnicima i njihovim obiteljima. One su slika udovičina novčića iz evanđelja sv. Marka. I na taj se način potvrđuje evanđeoska istina: Ljubav je domisljatelj! **Fra Berislav Nikić**

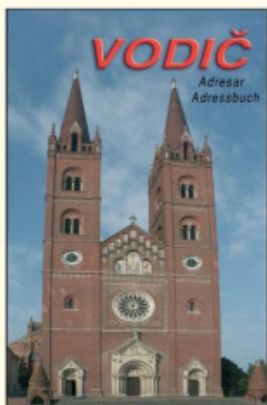
NOVO! NOVO! NOVO!

Vodič za 2007./2008.

Iz tiska je izašao Vodič za 2007. i 2008. — adresar hrvatskih katoličkih misija, zajednica i župa i socijalnih ureda u Njemačkoj i u svijetu te drugih važnih ustanova.

Daljnje obavijesti i narudžbe:

Hrvatski dušobrižnički ured, An den Drei Steinen 42 d, 60435 Frankfurt am Main, tel. 00 49 69 9 54 04 80; fax. 00 49 69 95 40 48 24; E-mail: delegatur@kroatenseelsorge.de

FRANKFURT

Božićni koncert na orguljama

Božićni koncert istaknutoga hrvatskog glazbenika, orguljaša Marija Penzara održan je u subotu 16. prosinca u Maloj dvorani Glazbene akademije Dr. Hoch's Konservatorium u Frankfurtu na Majni u organizaciji frankfurtskog Hrvatsko-europskog kulturnog društva.

Sve je na početku pozdravio predsjednik društva Michael König koji je istaknuo kako europski identitet potječe posebno iz njegovanja zajedničke kulturne baštine, regionalnih kultura i njihova razvika u europskom duhu. „Nadamo se da ćemo ovim koncertom doprinijeti jačanju europske baštine, a tako i njezinog identiteta.“ Hrvatski i njemački ljubitelji ozbiljne glazbe, među kojima je bio i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Petar Uzorinac, mogli su te večeri uživati u djelima G. Frescobaldija, J. S. Bacha, D. Zipolija, G. Böhma, D. Buxtehude, J. Magdića i A. Klobučara.

Tekst i snimka: A. Polegubić

Bezdan doziva bezdan bukom slapova tvojih:
sve vode tvoje i vali preko mene prijedōše.

Ps 42,8